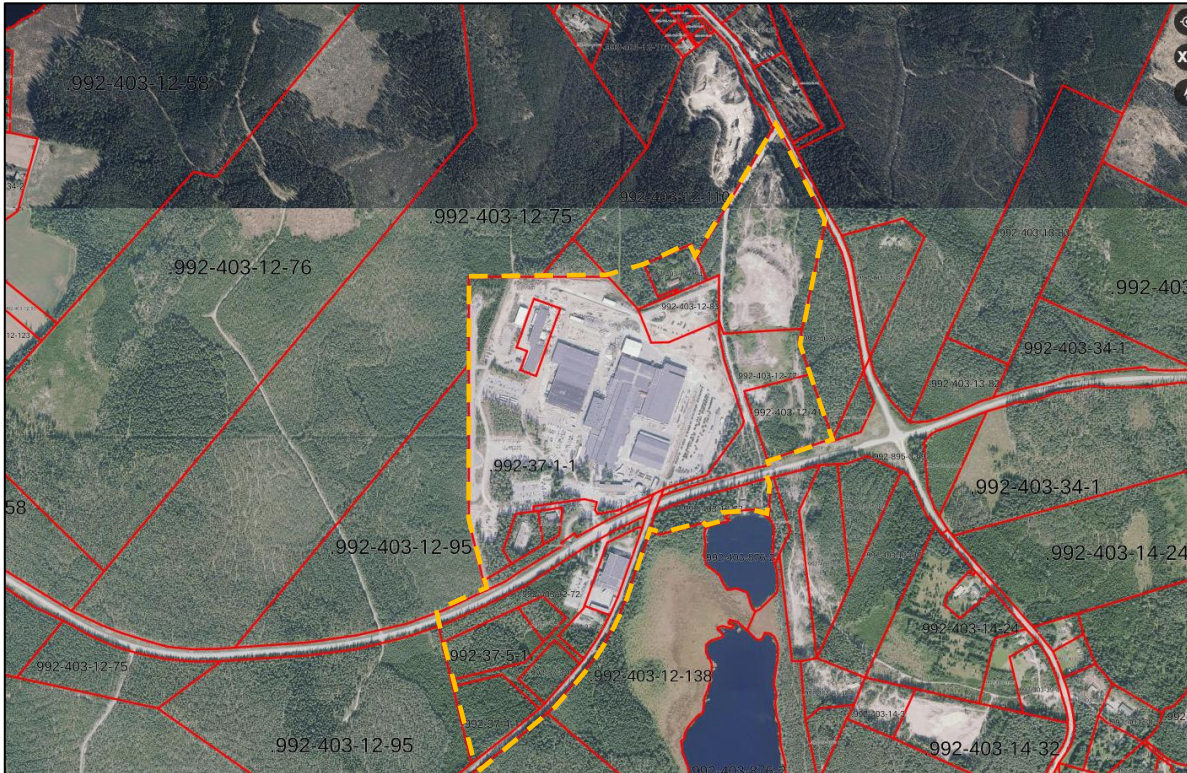
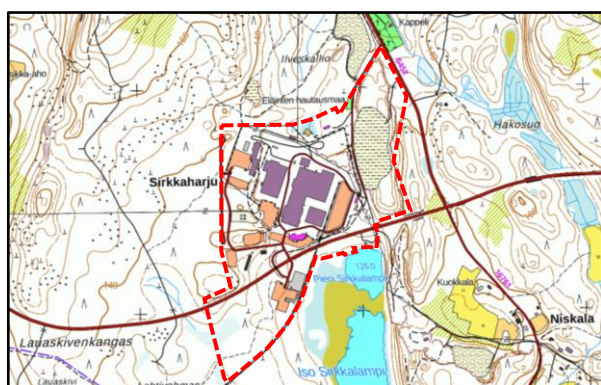
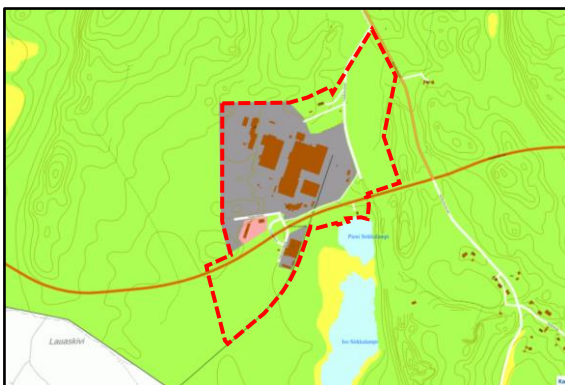

SIRKKAHARJUN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS KAAVASELOSTUS

EHDOTUS 01.12.2025

Kuva 1. Kaava-alueen raja (oranssi katkoviiva) ilmakuvalla (lähde: Paikkatietoikkuna).

Kuvat 2 ja 3. Kaava-alueen raja (punainen katkoviiva) osoitekartalla ja maastokartalla (lähde: Äänekosken kaupunki).

SISÄLLYSLUETTELO

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	4
2. TIIVISTELMÄ.....	5
2.1. Aloite	5
2.2. Kaavahankkeelle asetetut tavoitteet	5
2.3. Kaavahankkeen käynnistämistä ja vireille saattamista koskevat päätökset	5
2.4. Maankäyttösopimus	5
2.5. Kaava-alue ja kiinteistönomistus.....	5
2.6. Kaavahankkeen aiemmat vaiheet	6
2.7. Kaavan keskeiset suunnitteluratkaisut	7
3. KAAVA-ALUEEN YLEISET LÄHTÖKOHDAT	9
3.1. Alueen yleiskuvaus.....	9
3.2. Luonnonympäristö.....	10
3.3. Rakennettu ympäristö	15
4. KAAVA-ALUEEN SUUNNITTELU- JA SELVITYSTILANNE.....	16
4.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	16
4.2. Keski-Suomen maakuntakaava	17
4.3. Keski-Suomen maakuntakaava 2040	18
4.4. Yleiskaava	18
4.5. Asemakaava.....	19
4.6. Kaavaselostuksen liitteeksi laadittavat selvitykset	21
4.7. Muut kaavahankkeessa hyödynnettävät selvitykset ja suunnitelmat	21
5. OSALLISET	21
6. KAAVAHANKKEEN KESKEISET VAIHEET.....	22
6.1. Aloite	22
6.2. Kaavahankkeen käynnistämistä ja vireille saattamista koskevat päätökset	22
6.3. Esisuunnitteluvaihe	22
6.4. Aloituvaihe	22
6.5. Valmisteluvaihe	22
6.6. Ehdotusvaihe.....	23
6.7. Hyväksymisvaihe.....	23
6.8. Kaavan toteuttaminen	23
7. ASEMAKAAVAN KUVAUS	24
7.1. Kaavan keskeiset suunnitteluratkaisut	24
7.2. Kaavassa osoitetut aluevaraukset ja kerrosala.....	26
7.3. Kaavamerkinnot ja -määräykset.....	27
8. KAAVAN VAIKUTUKSET	33
8.1. Hankkeen aikana tarkastellut vaihtoehdot	33
8.2. Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	33
8.3. Vaikutukset luontoon	34

8.4.	Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön	36
8.5.	Vaikutukset yhdyskunta- ja energiatalouteen	36
8.6.	Vaikutukset teknisen huollon järjestämiseen ja liikenteeseen	37
8.7.	Vaikutukset kaupunkikuvaan ja rakennettuun ympäristöön	39
8.8.	Vaikutukset kulttuuriperintöön	39
8.9.	Vaikutukset elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin	39
8.10.	Kaavan vaikutukset ilmastoon.....	39
9.	TAVOITEAIKATAULU	41
10.	YHTEYSTIEDOT	41
11.	LIITTEET	41

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava koskee:

Tiloja/tilan osia:

992-403-12-41, 922-403-12-72 (osa), 992-403-12-110 (osa) ja 992-403-12-194.

Asemakaavan muutos koskee:

37. kaupunginosan kortteleita 2-5, 7.

Asemakaavan muutoksella muodostuu:

37. kaupunginosan korttelit 1 ja 2.

Kaavan nimi	Sirkkaharjun asemakaavan muutos ja laajennus
Kaavan päiväys	01.12.2025, ehdotus
Kaavanumero/-tunnus	992 37/1
Kaavoitusviranomainen	Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi Äänekosken kaupunki Kaavoituspalvelut Hallintokatu 4, 44100 Äänekoski
Kaavan laatija	Arkkitehti, FISE YKS-530, Timo Rysä Sweco Finland Oy
Vireilletulo	Kaupunginhallitus 17.6.2024 (§ 167)
Vireilletulokuulutus	31.7.2024 (Pikkukaupunkilainen, sähköinen ilmoitustaulu, Äänekosken Kaupunkisanomat Äks)
Nähtävillä	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 5.8.2024 - 31.8.2024 Kaavaluonnos 11.12.2024 – 17.1.2025 (MRA 30 §) Kaavaehdotus __. __. - __. __.2025 (MRA 27 §)
Hyväksyminen	Kaupunginvaltuusto __. __.2025

2. TIIVISTELMÄ

Asemakaavan selostus, joka koskee 01.12.2025 päivättyä kaavakarttaa.

2.1. Aloite

Aloitteen kaavan laatimiseksi teki Valtra Oy Ab (jatkossa Valtra), joka jätti Äänekosken kaupungille asemakaavan muutoshakemuksen 21.11.2023.

2.2. Kaavahankkeelle asetetut tavoitteet

Valtran asemakaavan muutoshakemukseen kirjattuna tavoitteena on laadituttaa alueelle asemakaavan muutos, joka mahdollistaa alueelle entuudestaan sijoittuvien teollisten toimintojen pitkäjänteisen kehittämisen ja laajentamisen. Valtran tavoitteena on kasvattaa käytössään olevan teollisuusalueen pinta-alaa ja rakennusoikeutta, sekä kehittää teollisuusalueen sisäisiä ja ulkoisia liikennejärjestelyjä.

Äänekosken kaupungin kotisivuilla kaavalle asetettuja tavoitteita kuvataan seuraavasti:

Hankkeessa on tavoitteena muuttaa voimassa olevaa asemakaavaa sekä laajentaa teollisuusaluetta ja lisätä rakennusoikeuden määrää vastaamaan tulevaisuuden kasvutavoitteita ja toiminnan pitkäjänteistä kehittämistä. Kasvutavoitteiden myötä kaavassa tulee ratkaistavaksi turvalliset liikennejärjestelyt kantatiellä 69 (Suonenjoentie), yhdystiellä 642 (Äänekoskentie) sekä rataverkolla. Kaavatyön tavoitteena on alikulkuyhteyksien parantaminen kantatien 69 ali, jolloin tavaraliikenteelle tarkoitetun junaradan tasoristeys kantatiellä 69 voitaisiin poistaa ja ratayhteys päättää kantatien eteläpuolelle. Tarvittavat alikulkumahdollisuudet ja kevyen liikenteen yhteydet tarkastellaan kaavoituksen yhteydessä. Asemakaava-hanke tulee vireille Valtra Oy Ab:n aloitteesta.

2.3. Kaavahankkeen käynnistämistä ja vireille saattamista koskevat päätökset

Äänekosken kaupunginhallitus käsitteli kaavamuuotoshakemuksen ja päätti kaavahankkeen käynnistämisestä, sekä vireille saattamisesta 17.06.2024 (§ 167).

2.4. Maankäyttösopimus

Äänekosken kaupunki laatii Valtran kanssa maankäyttösopimuksen ennen kaavaehdotuksen hyväksymistä.

2.5. Kaava-alue ja kiinteistönomistus

Kaava-alue sijaitsee noin 3 km kaakkoon Suolahden keskustasta, kaava-aluetta itä-länsisuuntaisesti halkovan kantatie 69 varteen, Kantatien 69 ja yhdystien 6452 (Suolahti-Niskala, Äänekoskentie) nelihaaraliittymä länsipuolelle.

[illegible]

Kaava-alueen kiinteistöjaotukseen on tehty kaavan valmisteluvaiheen jälkeen muutoksia. Kaava-alueelta poistui kiinteistöjaotukseen kaavahankkeen valmisteluvaiheen jälkeen tehtyjen muutosten seurauksena kiinteistö 992-403-12-211 ja tuli uutena kiinteistö 992-403-12-72. Kiinteistöjaotukseen tehdyillä muutoksilla ei ollut vaikutusta kaava-alueen rajaukseen. Kaava-alueen rajausta muutettiin ehdotusvaiheessa Äänekosken kaupungin aloitteesta. Kaava-alueeseen otettiin mukaan kaava-alueen pohjoisosalle sijoittuva kiinteistö 992-403-12-194, sekä osa kiinteistöstä 992-403-12-110. Kaava-alueen rajausta koskee kaavahankkeen ehdotusvaiheessa seuraavia kiinteistöjä, kiinteistönomistajia ja lunastusyksikön hallinnoijia:

- 992-37-1-1, Valtra Oy Ab, muodostettu 21.12.1995 (01.01.2007)
- 992-37-1-2, Valtra Oy Ab, muodostettu 30.11.1995 (01.01.2007)
- 992-37-1-3, Valtra Oy Ab, muodostettu 17.10.1997 (01.01.2007)
- 992-37-1-5, Valtra Oy Ab, muodostettu 22.09.2005 (01.01.2007)

- 992-37-2-1, Valtra Oy Ab, muodostettu 30.11.1995 (01.01.2007)
- 992-37-2-2, Valtra Oy Ab, muodostettu 30.11.1995 (01.01.2007)
- 992-37-3-1, Valtra Oy Ab, muodostettu 20.06.1996 (01.01.2007)
- 992-37-4-1, Valtra Oy Ab, muodostettu 20.06.1996 (01.01.2007)
- 992-37-5-1, Valtra Oy Ab, muodostettu 20.06.1996 (01.01.2007)
- 992-37-5-2, Valtra Oy Ab, muodostettu 20.06.1996 (01.01.2007)
- 992-403-12-41, Äänekosken kaupunki, muodostettu 13.06.2025
- 992-403-12-72, Valtra Oy Ab, muodostettu 13.06.2025
- 992-403-12-83, Äänekosken kaupunki, muodostettu 01.01.2007
- 992-403-12-110, osa, yksityinen omistaja, muodostettu 12.03.1968 (01.01.2007)
- 992-403-12-194, Äänekosken kaupunki, muodostettu 01.01.2007
- 992-871-1-6, osa, (teollisuusrautatiealue), Suomen valtio, hallinnoiva viranomainen: Väylävirasto
- 992-895-0-69, osa (kantatie 69:n yleisen tien alue)

Kaava-alueen rajaus voi tarkentua kaavahankkeen aikana.

2.6. Kaavahankkeen aiemmat vaiheet

Aloite

Aloitteen kaavan laatimiseksi teki Valtra Oy Ab (jatkossa Valtra), joka jätti Äänekosken kaupungille asemakaavan muutoshakemuksen 21.11.2023.

Kaavahankkeen käynnistämistä ja vireille saattamista koskevat päätökset

Äänekosken kaupunginhallitus käsitteli kaavamutoshakemuksen ja päätti kaavahankkeen käynnistämisestä, sekä vireille saattamisesta 17.6.2024 (§ 167).

Esisuunnitteluvaihe

Kaavahankkeen esisuunnitteluvaiheen aikana järjestettiin useampia epävirallisia työneuvotteluja Valtaran, Äänekosken kaupungin, Keski-Suomen ELY-keskuksen, sekä kaavan ja selvityksen laadinnasta vastaavan konsultin (Sweco Finland Oy) edustajien kesken. Työneuvotteluissa tarkasteltiin mm. kaava-alueen suunnittelutilannetta, selvitystarpeita, sekä liikennejärjestelyjä.

Esisuunnitteluvaiheen aikana järjestettyjen epävirallisten työneuvottelun yhteydessä todettiin, ettei kaavahankkeen aloitusvaiheen aikana ole tarpeen järjestää erillistä aloitusvaiheen viranomaisneuvottelua.

Aloitustavaihe

Kaavahankkeen vireille tulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisesta tiedotettiin kaupungin kotisivuilla, ilmoitustaululla, sekä ilmoituslehdissä (Pikkukaupunkilainen ja Äänekosken Kaupunkisanomat Äks) 31.7.2024 julkaistulla kuulutuksella. Kaava-alueelle sijoittuvien ja kaava-alueeseen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille tiedotettiin kaavahankkeen vireille tulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisesta lisäksi kirjeitse annettua erillistiedonantoa käyttäen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin julkisesti nähtäville 5.8.2024 – 31.8.2024 väliseksi ajaksi kaupungin kotisivuille (www.aanekoski.fi), Äänekosken kaupungintalon aulaan ja Suolahden kirjastolle.

Osallisilla oli mahdollisuus jättää nähtäville asetettuun kaava-aineistoon liittyen kirjallisia mielipiteitä kuulutuksessa ilmoitettuun määräaikaan mennessä. Nähtäville asetettuun aineistoon liittyen ei jätetty mielipiteitä. Nähtäville asetettuun kaava-aineistoon liittyen ei pyydetty lausuntoja.

Suolahden kirjastolla järjestettiin 27.11.2024 Äänekosken kaupungin kaavoituksen organisoima yleisötilaisuus, *Kaavoittamisen iltapäivä*, missä yhteydessä kaupungin kaavoituksen edustajat tiedottivat Sirkkaharjun asemakaavahankkeesta, sekä muista ajankohtaisista kaavahankkeista.

Valmisteluvaihe

Äänekosken kaupunginhallitus käsitteli kaavahankkeen valmisteluvaiheen aikana laaditun kaava-aineiston (kaavaluonnos, kaavaselostus liitteineen) ja päätti sen nähtäville asettamisesta, sekä tarvittavien lausuntojen pyytämisestä 02.12.2024 (§ 313). Nähtäville asettamisesta tiedotettiin kaupungin kotisivuilla, ilmoitustaululla, sekä ilmoituslehdissä (Pikkukaupunkilainen ja Äänekosken Kaupunkisanomat Äks) julkaistuilla kuulutuksilla.

Kaavaluonnos ja muu valmisteluvaiheen kaava-aineisto asetettiin julkisesti nähtäville 11.12.2024 – 17.01.2025 väliseksi ajaksi kaupungin kotisivuille (www.aanekoski.fi), Äänekosken kaupungintalon aulaan ja Suolahden kirjastolle.

Osallisilla oli mahdollisuus jättää nähtäville asetettuun kaava-aineistoon liittyen kirjallisia mielipiteitä kuulutuksessa ilmoitettuun määräaikaan mennessä. Nähtäville asetettuun kaava-aineistoon liittyen pyydettiin lausunnot tarvittavilta tahoilta. Nähtäville asetettuun aineistoon liittyen saatiin kaksi mielipidettä ja kahdeksan lausuntoa. 23.05.2025 järjestettiin työneuvottelu tarvittavien viranomaisten kanssa.

Kaavahankkeen valmisteluvaiheessa saadut mielipiteet, lausunnot, sekä niihin annetut vastineet on kirjattu kaavaselostuksen liitteenä olevaan vastineluetteloon. Kaavaselostuksesta ja/tai vastineluettelosta käy ilmi, miten valmisteluvaiheessa saadut mielipiteet ja lausunnot ovat vaikuttaneet kaavasuunnitteluun.

Ehdotusvaihe

Kaavahankkeen ehdotusvaiheen aikana on järjestetty useampia epävirallisia suunnittelukokouksia Valtaran, Äänekosken kaupungin, sekä kaavan ja selvitysten laadinnasta vastaavan konsultin (Sweco Finland Oy) edustajien kesken. Suunnittelukokouksissa tarkasteltiin mm. kaava-alueen suunnittelutilannetta, mielipiteitä, lausuntoja ja vastineita, hankkeeseen liittyen laadittujen selvitysten keskeisiä tuloksia, kaava-aineistoon tehtyjä tarkistuksia, jatkoselvitystarpeita, sekä kaava-alueen liikennejärjestelyjä ja niihin liittyviä kustannusvaikutuksia. Kaavahankkeen ehdotusvaiheessa laadittiin mm. koko kaava-aluetta koskeva arkeologinen inventointi, liittymien toimivuustarkastelu, sekä liikennejärjestelyjen kustannuksia koskeva tarkastelu.

2.7. Kaavan keskeiset suunnitteluratkaisut

Kaavan keskeiset suunnitteluratkaisut liittyvät aiempaa laajempien ja yhtenäisempien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden osoittamiseen kantatie 69:n pohjois- ja eteläpuolisille, jo entuudestaan pääasiallisesti teollisuuskäytössä olleille tai teollisuuskäyttöön osoitetuille alueille. Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden laajentamisen lisäksi kaavassa on osoitettu tie-, katu- ja rata-alueisiin kohdistuvien kehittämistoimenpiteiden edellyttämät aluevaraukset ja järjestelyt. Kaavassa osoitetut aluevaraukset mahdollistavat kaava-alueelle sijoittuvien teollisten toimintojen, sekä kaava-alueelle sijoittuvien tie-, katu- ja rata-alueiden kehittämisen Valtran ja Äänekosken kaupungin tavoitteiden mukaisella tavalla.

Kantatie 69:n pohjoispuolisen teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) pinta-alaa on kasvatettu liittämällä siihen korttelialueen eteläpuolelle sijoittuvaa Valmetinkadun katualuetta, itäpuolelle sijoittuvaa Sirkkaharjuntien katualuetta, sekä aiemmin asemakaavoittamatonta, maa-ainesten otto-, käsittely- ja läjityskäytössä olleen alueen eteläosa. Kantatie 69:n pohjoispuolelle osoitetun teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) pinta-ala on 416075 m² (aiemmin yhteensä 322845 m²) ja tonttitehokkuusluvun $e=0,40$ perusteella laskettu kerrosala 166430 m² (aiemmin yhteensä 86700 m²).

Kantatien eteläpuolella teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) pinta-alaa on kasvatettu liittämällä korttelialueeseen mm. alueelle voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu Sinivuorenkadun katualue, lehtivehmaanpolun jalankululle, polkupyöräilylle ja huoltoajolle varattu katu (pp/h). Kantatie 69:n eteläpuolelle osoitetun teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) pinta-ala on 99415 m² (aiemmin yhteensä 84285 m²) ja tonttitehokkuusluvun $e=0,70$ perusteella laskettu kerrosala 69590 m² (aiemmin yhteensä 59000 m²).

Kaava-alueen koillisosalle osoitetun, jätteenkäsittelyalueesta teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi muunnettavissa olevan korttelialueen (EJ-1/T) pinta-ala on 71715 m² ja tonttitehokkuusluvun

$e=0,40$ perusteella laskettu kerrosala 28686 m². Kaavamerkintä ja -määräys mahdollistavat pitkään maa-ainesten otto-, käsittely- ja läjityskäytössä olleen alueen kehittämisen em. toimintojen mahdollisesti päättyessä teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T).

Kaava-alueen pohjoisosalle osoitetun lemmikkieläinten hautausmaa-alueen (EH-1) pinta-ala on 2888 m². Kaava-alueen keskiosalle, kantatie 69:ää varten osoitetun yleisen tien alueen (LT) pinta-ala on 43032 m². Yleisen tien aluevarausta määriteltäessä on huomioitu alueelle suunnitellut liittymä- ja alikulkujärjestelyt. Kantatien ajoneuvoliittymien likimääräiset sijainnit on osoitettu tiealueelle osoitetuin nuoli-merkinnöin, sekä suojaviheralueille osoitetuin ajo-3-merkinnöin.

Kantatie 69:n pohjois- ja eteläpuolelle, sekä kaava-alueen eteläosalle osoitettujen suojaviheralueiden (EV) pinta-ala on yhteensä 38334 m². Kaava-alueen eteläosalle osoitettu suojaviheralue osoitettiin valmisteluvaiheen jälkeen yhdenmukaisena aluevarauksena alueelle jo valmisteluvaiheessa osoitetun, liito-oravien liikkumisen kannalta olennaisen, puustoisena säilytettävän alueen kanssa (s-2).

Kantatien ja Pienen Sirkkalammen väliin osoitetulle suojaviheralueelle on osoitettu sitova rakennusala yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia rakennuksia varten (et, 120), sekä ohjeellinen huoltoajoyhteys (ajo/h) kantatien pohjois- ja eteläpuolelle sijoittuvien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden ja rautatiealueen välisiä traktori- ja tavarakuljetuksia varten. Huoltoajoyhteys mahdollistaa kantatien puomittoman tasoristeyksen poistamisen. Kaava-alueen eteläosalle osoitetun rautatiealueen (LR) pinta-ala on 12662 m².

Rautatiealueiden (LR, LR-2, LR-3) aluevarauksia ja kaavamääräyksiä määriteltäessä on huomioitu radan myöhempi mahdollinen päättäminen kantatien eteläpuolelle ja kantatien puomittoman tasoristeyksen poistaminen tilanteessa, jossa korvaava liikenneyhteys voidaan toteuttaa kaava-alueen kaakkoisosalle sijoittuvaa kantatien alikulkua ja ajojärjestelyjä kehittäen. Kaava-alueen kaakkoisosalle osoitetun Pienen Sirkkalammen vesialueen (W) pinta-ala on 1329 m². Kaava-alueen kaakkoisosa sijoittuu Natura 2000-verkostoon kuuluvaksi alueeksi osoitetulle alueelle (nat). Kaava-alueelle osoitettujen katualueiden pinta-ala on yhteensä 19619 m².

Kaava-alueelle sijoittuvat luontokohteet ja eliöstön kannalta erityisen tärkeät osa-alueet on huomioitu kaavakartalla osoitetuin aluevarauksin, s-2- (liito-oravan liikkumisen kannalta riittävän puustoisena säilytettävä alue), sl-4 (lepakoiden levähdyspaikka)-, sl-5 (viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka)-, sl-6 (pääskyn pesäpaikat)- ja sl-7 (kirjoverkkoperhosen lisääntymispaikka)-kaavamerkintöjä ja -määräyksiä käyttäen.

Kaavatontin 2-3 eteläosalle on osoitettu alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolaila rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös (arkeologisessa inventoinnissa kuvattu hiilimiilu). Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

Kaava-alueen eteläosa sijoittuu kaavakartalla osoitetulle tärkeälle tai veden hankintaan soveltuvalla pohjavesialueelle (pv).

Kaava-alueella muodostuvien hulevesien käsittelyä ja hallintaa, suojaviheralueisiin kohdistuvia toimenpiteitä, sekä aurinkoenergian hyödyntämistä ohjataan kaavakartassa osoitetuin yleismääräyksiin.

Tehdasalueella muodostuvat hulevedet tulee kerätä, käsitellä ja johtaa niin, ettei niistä aiheudu alueen rakentamisen ja käytön aikana maaperän, pintavesien tai pohjaveden pilaantumisvaaraa, tai Natura-, s- ja sl-alueiden luontotyyppien ominaispiirteitä tai erityisarvoja merkittävästi heikentäviä vaikutuksia. Ajoneuvoliikenteelle tarkoitetuilta piha- ja pysäköintialueilta muodostuvat hulevedet käsitellään öljyn- ja hiekanerotuskaivoissa. Hulevesisuunnitelma tulee esittää rakennuslupapiirustusten yhteydessä. Hulevesisuunnitelma sekä sammutusjäteveden hallintasuunnitelma tulee esittää ympäristö- ja kemikaaliluvan hakemisen yhteydessä. Kemikaalien ja mahdollisten sammutusvesien käsittely ja keräily on suunniteltava sellaiseksi, että kemikaaleja ei pääse maaperään tai pintaveteen. Sadevesiviemäreiden tulee olla suljettavissa.

Suojaviheralueet tulee säilyttää puustoisena.

Alueella sallitaan aurinkosähkön hyödyntäminen. Vinoilla katoilla aurinkopaneelien on oltava kattopintaan integroitavaa mallia. Aurinkopaneelien ja niiden kiinnitysosien värin on oltava mahdollisimman lä-

hellä katon väriä. Tasakatoilla kantavat rakenteet on sijoitettava siten, että paneeliliniheet voidaan helposti kiinnittää niihin. Aurinkosähkön tuottamiseen liittyviä teknisiä tiloja ei saa sijoittaa vesikaton yläpuolelle. Julkisivuihin kiinnitettävät aurinkopaneelit tulee sovittaa kaupunkikuvaan soveltuvina kokonaisuuksina huomioiden julkisivumateriaalit ja värit. Rakennuksia mahdollisesti varjostavan kasvillisuuden ja muiden rakenteiden sijoittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset aurinkosähkön tuotantoon.

3. KAAVA-ALUEEN YLEISET LÄHTÖKOHDAT

3.1. Alueen yleiskuvaus

Kaava-alue sijaitsee noin 3 km kaakkoon Suolahden keskustasta, kaava-aluetta itä-länsisuuntaisesti halkovan kantatie 69 varteen, Kantatien 69 ja yhdystien 6452 (Suolahti-Niskala, Äänekoskentie) nelihaaraliittymä länsipuolelle. Kaava-alue rajautuu pohjoisessa maa- ja metsätalous-, teollisuus-, eläinten hautausmaa- ja maa-ainestenotto-, käsittely- ja jäityskäytössä oleviin kiinteistöihin, idässä, etelässä ja lännessä maa- ja metsätaloustalokäytössä oleviin kiinteistöihin. Kaava-alueen pinta-ala on noin 70,84 ha.

Kaava-alueelle sijoittuvat kiinteistöt olivat metsätalouskäytössä 1950-luvulle asti, jolloin kaava-alueen itäosalle sijoittuvalla kiinteistöllä 992-403-12-41 alettiin harjoittaa maa-ainestenottoa. Maa-ainesten otto laajeni ko. kiinteistöllä 2000-luvulle asti, minkä jälkeen aluetta on hyödynnetty maanlajitysalueena ja alueella on suoritettu maatäyttöjä muualta tuoduilla maamassoilla.

Kaava-alueen pohjoisosalle sijoittuva kiinteistö 992-403-12-83 otettiin puutavarän varastointikäyttöön 1950-luvun lopulla, jolloin maa-ainesten otto laajeni myös kiinteistön 992-37-1-1 pohjoisosalle. Puutavarän varastointitoiminnot jatkuivat kiinteistöllä 992-403-12-83 1980-luvulle asti.

Kaava-alueen liikennöinti tapahtui 1960-luvun alkupuolelle asti nykyisen yhdystien 6452 (Suolahti-Niskala, Äänekoskentie) kautta, jolloin kantatie 69 valmistui. Kantatien valmistuminen kiihdytti alueen maankäytön kehittymistä. Valmet siirsi traktoritehdastoiminnot Jyväskylästä Suolahteen 1969, mistä lähtien kaava-alueella on harjoitettu konepajatoimintaa. Kaava-alueen eteläosalle sijoittuva teollisuusrata valmistui 1970-luvulla. Kaava-alueelle sijoittuvaa, teollisuus- ja varastokäytössä olevaa rakennuskantaa ja ulkovarastointialueita on kehitetty alueen teollisen historian aikana useassa eri vaiheessa alueella voimassa olevan, 14.12.21984 vahvistetun asemakaavan nro 418 mukaisesti. Kaava-alueen koillisosalle sijoittuva maa-ainesten otto-, käsittely- ja läjitysalue on asemakaavoittamatonta aluetta. Kantatie 69:n eteläpuolelle sijoittuva kaava-alueen osa ei ole toteutunut kiinteistöä 992-37-2-1 lukuun ottamatta.

Kuva 4. Kaava-alueen raja-
aus (oranssi katkoviiva) il-
makuvalla (lähde: Paikkatietoikkuna).

3.2. Luonnonympäristö

Kaava-alueen luonnonympäristön erityispiirteitä on tarkasteltu yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen liitteeksi laaditussa luontoselvityksessä. Luontoselvityksen kohdassa 16.1 Tehdyt selvitykset todetaan:

Luontoselvitys laadittiin asemakaavatasoisena. Luontoselvitys sisältää maastotöihin perustuvat kasvilisuus- ja luontotyyppiselvityksen, liito-oravaselvityksen, pesimälinnustaselvityksen, viitasammakkoselvityksen, lepakkojen sisätilaselvityksen yhdessä rakennuksessa, lepakoiden aktiivi- ja passiividetektoriselvityksen tämän rakennuksen välittömässä lähiympäristössä, korentoselvityksen (koskien luontodirektiivin liitteen IV a lajeja lummelampikorento, sirolampikorento ja täplälampikorento), kangaskeltanosulkasselvityksen ja kirjojoverkkoperhosselvityksen. Maastoselvittävät eliöryhmät ja muut luontoarvot sekä Natura-alueita koskevan huomioinnin etenemistapa perustuvat ELY-keskuksen kanssa työneuvottelussa 19.12.2023 sovittuihin selvitystarpeisiin. Muiden eliöryhmien ja luontoarvojen osalta selvitys perustuu lähtötiedoiksi koottuun olemassa olevaan tietoon. Lisäksi Natura-alueita Hietasyrjänselkä - Sirkkaharju (FI0900013, SAC) koskien laaditaan luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:n mukaisesti Natura-arvioinnin tarveharkinta erillisraporttina.

Edellä viitattu Natura-arvioinnin tarveharkinta on kaavaselostuksen liitteenä.

Luonnon yleispiirteet

Luontoselvityksen kohdassa 16.2 Alueen luonnon yleispiirteet todetaan:

Selvitysalueen keskellä on Valtran tehdasalue. Selvitysalueen reuna-alueilla on metsää. Alueen metsät ovat pääosin mäntyvaltaisia ja melko suurelta osin nuoria kasvatusmetsiä. Sekapuuna kasvaa monin paikoin kuusta ja etenkin selvitysalueen eteläosassa myös lehtipuustoa.

Selvitysalueen itäosassa on entiselle, pohjois- ja eteläosastaan jo osin metsittyneelle hiekan- ja soranottoalueelle perustettu ylijäämämaiden sijoitusalue. Selvitysalueen pohjoisosassa on metsäinen pieneläinten hautausmaa, ja selvitysalueen pohjoisnurkassa kaavan suunnittelualueen pohjoispuolella hiekan- ja soranottoalue. Selvitysalueen kaakkoisosassa on pienehkö suoneunainen lampi, Pieni Sirkkalampi, jonka rannoilla on puutonta nevaa sekä puustoisia soita. Selvitysalueella kulkee tiestöä, joista merkittävimmät ovat selvitysalueen eteläosan Suonenjoentie eli kantatie 69, sekä selvitysalueen itäreunassa sijaitseva Äänekoskentie. Selvitysalueen pohjoisosan halki kulkee Sirkkaharjuntie ja selvitysalueen eteläosan halki rautatie, joka on Valtran tehtaan pistoraide.

Selvitysalueen läpi kulkee muutamia maastokartassakin näkyviä uomia, jotka ovat kaivettuja tai suoritettuja ojia. Selvitysalueella ei ole luontoselvityksen perusteella vesilain (587/2011) 2 luvun 11 §:n suojelamia luonnontilaisia tai sen kaltaisia noroja, lähteitä, lähteikköjä tai tihkupintoja. Selvitysalueella ei ole puroja tai jokia. Pieniä kaivettuja ojia on myös teiden varsilla. Selvitysalueella ei ole järviä. Alueella on kolme lampea: Selvitysalueen kaakkoisosassa Natura-alueella sijaitseva Pieni Sirkkalampi, sekä selvitysalueen luoteisosassa tehdasalueen pohjoisreunalla sijaitseva kaivettu pieni lampi, joka on merkitty Maanmittauslaitoksen maastokarttaan vesikuoppana, sekä vesikuopan itäpuolella tehdasalueen aidan ulkopuolella sijaitseva suoneunainen lampare, johon kaivetun ojan kautta johdetaan tehdasalueelta hulevesiä, ja josta vedet laskevat edelleen kaivettua ojaa pitkin pohjoiseen. Vesikuoppa ja lampare eivät ole luonnontilaisia eivätkä luonnontilaisen kaltaisia. Pieni Sirkkalampi on luonnontilainen, mutta suurehkon pinta-alansa (n. 2,9 hehtaaria) perusteella se ei ole vesilain (587/2011) 2 luvun 11 §:n mukainen pienvesi. Pieni Sirkkalampi on kuitenkin osana Natura-alueita suojeltu luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:n perusteella. Vesikuoppa, lampare sekä länsi- ja eteläosa Pienestä Sirkkalammesta on luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n mukaan suojeltu luontodirektiivin liitteen IV a lajeihin kuuluvan viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkana. Pienen Sirkkalammen lounais-, etelä- ja länsiosa on luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n mukaan suojeltu luontodirektiivin liitteen IV a lajeihin kuuluvan lummelampikorenon lisääntymis- ja levähdyspaikkana. Metsähallituksen perinnebiotooppirajaustiedoissa (Metsähallitus 2024) ei ole perinnebiotooppikohteita 500 metrin säteellä kaavan suunnittelualueesta.

Luontoselvityksessä rajattiin 34 huomionarvoista luontokohdetta, joiden sijainti, tyyppi ja luontoarvoluokka on esitetty luontoselvityksen liitekartalla. Kohteiden tarkemmat tiedot sekä huomiointisuositukset on esitetty tarkemmin luontoselvityksen lajikohtaisissa luvuissa kohdekohtaisissa kuvauksissa. Lisäksi

rajattiin 12 Natura-alueella sijaitsevaa Natura-alueen suojeluperusteluontotyyppin kuviota, jotka vastaavat lähes täysin Metsähallituksen biotooppipaikkatiedoissa olevia Natura-alueen suojeluperusteluontotyyppien rajauksia.

Kasvillisuus ja luontotyytit

Luontoselvityksen kohdassa 16.3.1 Kasvillisuus ja luontotyytit todetaan:

Luontoselvityksen perusteella selvitysalueella ei ole luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:n eikä 65 §:n mukaisia luontotyyppikohteita eikä vesilain (587/2011) 2. luvun 11 §:n pienvesikohteita. Uhanalaisten luontotyyppien luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia kuvioita ei ole kaavan suunnittelualueella tai koko selvitysalueella Natura-alueen ulkopuolella. Tässä vuoden 2024 luontoselvityksessä todettiin, että Natura-alueella Natura-luontotyyppien määritykset, rajaukset ja edustavuusluokat vastaavat lähes täysin Metsähallituksen vuoden 2020 maastotyöhön perustuvaa tietoa. Luontotyyppikuvioista luontotyyppiltään huomionarvoisia ovat Natura-luontotyyppinä eli luontodirektiivin luontotyyppinä edustavat kuviot 1 ja 3–13. Nämä luontotyytit ovat luokan 1 luontokohteita (lakisääteisesti suojellut kohteet). Nämä kaikki kuviot sijaitsevat Natura-alueella, ja vain kuviot 1 ja 12 sijaitsevat pieneltä osaltaan kaavan suunnittelualueella, aivan alueen kaakkoislaidassa Pienen Sirkkalammen rannassa. Kuvio 2 on edustavuudeltaan ei-merkittävä kuvio, luonnonsuojelulain (2023/9) 35 §:n mukainen suojeluperusteluontotyyppien suoja ei koske tätä kuviota.

Luontoselvityksen maastokäynnillä selvitysalueella havaittiin huomionarvoisia kasvilajeista valkolehdokkia ja ahokissankäpäliä. Rauhoitetun valkolehdokin kasvupaikat (kohteet 3.1a–g) ovat luokan 1 luontokohteita eli lainsäädännöllä turvattuja kohteita. Silmälläpidettävän ahokissankäpälin kasvupaikat (kohteet 3.2a–p) ovat luokan 4 luontokohteita eli monimuotoisuutta tukevia kohteita. Edellä mainittujen lisäksi selvitysalueella ei luontoselvityksen lähtötietojen ja maastaselvityksen perusteella ole muita valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalaisten tai silmälläpidettävien kasvilajien, lakisääteisesti suojeltavien kasvilajien (luontodirektiivin liitteiden II ja IV b lajit tai rauhoitetut tai erityisesti suojellut kasvilajit) eikä Suomen kansainvälisten vastuulajien tunnettuja kasvupaikkoja.

Vieraslajeista selvitysalueella havaittiin komealupiinia, tertsuseljaa, kurturuusua, viitapihlaja-angervoa ja tarhatatarta. Raportin kartalla (Kuva 21) on esitetty luontoselvityksen maastokäynneillä havaitut vieraslajien esiintymispaikat lukuun ottamatta komealupiinia, jota kasvoi jopa satoina erillisinä pienialaisina esiintyminä tehdasalueella ja sen ympäristössä, teiden ja rautatien varsilla sekä tehdasalueen itäpuolella sijaitsevilla maa-aineistensijoitusalueella ja entisessä hiekkakuopassa.

Valkolehdokkiesiintymiin liittyen kaavaluonnoksessa osoitettujen kaavamerkintöjen ja -määräyksen tarpeellisuutta tarkasteltiin Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa 23.05.2025 järjestetyn työneuvottelun yhteydessä. Työneuvottelun yhteydessä todettiin, ettei ko. laji (valkolehdokki) ole uhanalainen, eikä sen esiintymiä ole tarpeen osoittaa kaavakartalla. Kaavakarttaa tarkistettiin työneuvottelussa sovitun perusteella valmisteluvaiheen jälkeen. Kaavakartalta poistettiin valkolehdokkia koskevat merkinnät ja määräykset.

Linnut

Luontoselvityksen kohdassa 16.3.2 Linnut todetaan:

Pesimälinnustonselvityksen maastokäynneillä havaittiin huomionarvoisia lintulajeista (lintudirektiivin liitteen I lajit, erityisesti suojeltavat lajit, kansallisesti tai alueellisesti uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit sekä Suomen vastuulajit) yhteensä neljatoista lintulajia. Yhteensä linnustonselvityksessä havaittiin 41 lintulajia. Selvitysalueen linnusto on pääosin tavanomaista talousmetsien, pihapiirien, hakkuualueiden ja lampien linnustoa.

Lähtötietojen ja selvityksen maastohavaintojen perusteella selvitysalueella on kolme linnustollisesti arvokasta luontokohdetta (kohteet 4.1, 4.2 ja 4.3), jotka kaikki ovat luokan 1 luontokohteita eli lainsäädännöllä turvattuja kohteita. Nämä kohteet ovat tervapääskyn, räystäspääskyn ja törmäpääskyn pesäpaikat.

Kohteet 4.1 ja 4.2 sijaitsevat aktiivisessa käytössä olevissa tehdasrakennuksissa kaavan suunnittelualueen keskellä. Kohde 4.3 eli törmäpääskyjen pesäpaikka sijaitsee kaavan suunnittelualueen ulkopuolella selvitysalueen pohjoisosan hiekkakuopassa.

Kaavaehdotuksessa on osoitettu sl-6-kaavamerkintää käyttäen kaksi alueen osaa, joilla sijaitsee luonnonsuojelulain 70 §:n nojalla suojeltava linnustollisesti arvokas luontokohde, pääskyn pesäpaikat.

Liito-orava

Luontoselvityksen kohdassa 16.3.3 Liito-orava todetaan:

Luontoselvityksen maastokäynnillä selvitysalueella ei havaittu lainkaan liito-oravan papanoita tai muita merkkejä, eikä alueella ole aiempia tunnettuja liito-oravan esiintymispaikkoja. Selvitysalueella ei luontoselvityksen perusteella arvioida olevan liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikaksi sopivia ympäristöjä.

Puustokarttojen sekä liito-oravan tunnettujen esiintymisalueiden tarkastelun perusteella kaavan suunnittelualueen etelänurkan läpi kulkee puustoinen itä-länsisuuntainen liito-oravan liitoyhteys (kohde 5.1) Natura-alueen ja Suojärven länsi- ja eteläpuolen liito-oravan esiintymisalueiden välillä. Tämän kulkuyhteyden säilyminen tulee kaavasunnittelussa turvata. Tämä on erityisen kriittistä siksi, että liito-orava on Hietasyrjänpääsky – Sirkkaharjun Natura-alueen suojeluperustelaji.

Kaavaehdotuksessa on osoitettu s-2-kaavamerkintää käyttäen yksi alueen osa, jolla liito-oravan liikuttamisen kannalta riittävä puusto on säilytettävä.

Viitasammakko

Luontoselvityksen kohdassa 16.3.4 Viitasammakko todetaan:

Luontoselvityksen maastokäynnillä selvitysalueella havaittiin kolme eri viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkaa, jotka ovat luokan 1 luontokohteita eli lainsäädännöllä turvattuja kohteita. Kaksi näistä sijaitsee selvitysalueen pohjoisosassa ja ne liittyvät tehdasalueen hulevesienhallintaan: toinen (kohde 6.1) näistä sijaitsee tehdasalueen aidan sisäpuolella kaavan suunnittelualueella, toinen (kohde 6.2) kaavan suunnittelualueen ulkopuolella. Kohde 6.1 sijaitsee Maanmittauslaitoksen maastokarttaan merkityllä vesikuopalla ja kohde 6.2 edellä mainitusta noin 50 metriä itään sijaitsevalla lampareella. Yksi viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka (kohde 6.3) sijaitsee kaavan suunnittelualueen kaakkoispuolella Pienellä Sirkkalammella ja sen ympäristön soilla. Kohde sijoittuu Natura-alueelle.

Kaavaehdotuksessa on osoitettu sl-5-kaavamerkintää käyttäen yksi alueen osaa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin nojalla suojeltava viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka.

Lepakot

Luontoselvityksen kohdassa 16.3.5 Lepakot todetaan:

Lepakkoselvityksen ensimmäisellä sisätilaselvityskierroksella toukokuun lopussa kiinteistössä ei havaittu lepakoita, mutta talon ulkopuolella eteläseinustalla luhtikäytävällä havaittiin noin 15 kpl lepakon ulostepapanoita. Talon etelä- ja itäsivun kattaneessa aktiividetektoriseurannassa ja talon eteläsivun kattaneessa silmämääräisessä lentotarkkailussa ei havaittu lepakoita.

Passiividetektoritarkkailussa havaittiin lepakkoja ainoastaan yhtenä yönä viiden minuutin aikana. Kyseessä oli lajilleen määrittämätön siippahavainto. Lepakkohavainto ei viittaa lisääntymispaikkaan vaan ohilento, sillä se tehtiin tyypilliseen lepakoiden saalistusaikaan yli tunti ennen auringon nousua. Passiiviseuranta ajoittui ainakin alkuosastaan kauteen, jolloin lepakkojen lisääntymisyhdyskunnat ovat vielä koossa. Näin ollen passiiviseurannan perusteella voidaan todeta, että selvitettyssä talossa ei ole lepakkojen lisääntymispaikkaa.

Elokuun lopulla tehdyssä talon ulkopuolisella tarkastuksen uusintakierroksella ei havaittu lainkaan lepakkoja endoskooppikameralla tutkituissa koloissa. Talon eteläsivulla ulkona luhtikäytävällä suunnitteen talon eteläseinän puolivälissä havaittiin yhteensä noin 20 lepakon ulostepapanaa, jotka olivat ilmestyneet toukokuun lopun käynnin jälkeen. Papanat sijaitsivat kahdessa, noin 2,5 metriä toisistaan sijaitse-

vassa pienialaisessa ryhmässä muutaman sentin etäisyydellä talon seinästä. Elokuussa havaitut papanat havaittiin hyvin lähellä paikkaa, jossa toukokuun lopun käynnillä havaittiin lepakon papanoita, (jotka tuolloin poistettiin).

Ulostoiden määränkään perusteella talo ei ole kovin aktiivisessa levähdyskäytössä. Koska uusi papahavainto tehtiin aivan elokuun lopulla eikä passiividetektoriselvityksessä tehty havaintoja lisääntyvistä tai levähtävistä lepakoista, niin ajankohdan perusteella on myös mahdollista, että kyseessä on kolonioiden hajoamisen jälkeen alueen läpi muuttavan tai muutoin esim. syysparveilun vuoksi pysähtyneen lepakon jätöksiä. Tässä selvityksessä vanha työterveystalo (kohde 7.1) kuitenkin määritettiin varmuuden vuoksi arvoluokkaan 1 eli lainsäädännöllä turvatuksi kohteeksi. ELY-keskus viime kädessä tarvittaessa arvioi, onko kyseessä luonnonsuojelulain 78 §:n suojan piiriin kuuluva lepakoiden säännöllisesti käyttämä levähdyspaikka.

Kaavaehdotuksessa on osoitettu sl-4-kaavamerkintää käyttäen yksi alueen osaa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin nojalla suojeltava lepakoiden levähdyspaikka.

Kirjoverkkoperhonen

Luontoselvityksen kohdassa 16.3.6 Kirjoverkkoperhonen todetaan:

Luontoselvityksen maastokäynnillä selvitysalueella löydettiin kirjoverkkoperhosta yhdellä kohteella, joka sijaitsee selvitysalueen eteläosassa. Kohde (8.1) rajattiin kirjoverkkoperhosen lisääntymispaikaksi ja se on luokan 1 luontokohde eli lainsäädännöllä turvattu kohde. Kohde 8.1 on pieni avoin, ruoho- ja heinäkasvillisuutta kasvava alue parkkipaikan länsi-/luoteispuolella metsän reunassa. Kohderajaus ulottuu lähimmillään noin viiden metrin päähän parkkipaikan asfaltin reunasta.

Kaavaehdotuksessa on osoitettu sl-7-kaavamerkintää käyttäen yksi alueen osaa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin nojalla suojeltava kirjoverkkoperhosen lisääntymispaikka.

Korennot

Luontoselvityksen kohdassa 16.3.7 Korennot todetaan:

Luontoselvityksen maastokäynnillä selvitysalueella havaittiin kuusi lummelampikorentokoirasta Pienen Sirkkalammen lounaisrannalla. Pienen Sirkkalammen lounais- etelä- ja länsiosiin rajattiin lummelampikorenon lisääntymispaikka ja sitä ympäröivä levähdyspaikka (kohde 9.1.), joka on luokan 1 luontokohde eli lainsäädännöllä turvattu kohde.

Muut luontodirektiivin liitteen IV a lajit

Luontoselvityksen kohdassa 16.3.8 Muut luontodirektiivin liitteen IV a lajit todetaan:

Erillisselvityksillä tutkittujen lajien ja lajiryhmien lisäksi kaavan suunnittelualueella tai koko selvitysalueella ei arvioida olevan muiden luontodirektiivin liitteen IV a lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joihin kaavalla voisi olla vaikutusta.

Kangaskeltanosulkanen

Luontoselvityksen kohdassa 16.3.9 Kangaskeltanosulkanen todetaan:

Kangaskeltanosulkasta on havaittu selvitysalueen itänurkassa 50–100 metriä kaavan suunnittelualueen ulkopuolella, Suonenjoentien ja Äänekoskentien risteuksen lähetyvillä vuosina 2021 ja 2023.

Luontoselvityksen maastokäynnillä tarkastettiin yhteensä noin 24 kpl huopakeltanokasvustoja, jotka sijaitivat Suonenjoentien (kantatie 69) varressa ja kaavan suunnittelualueen itä- ja koillisosan hiekkakuopassa. Suuri osa kasvustoista oli pieniä, korkeintaan muutaman neliömetrin laajuisia. Selvityksessä ei havaittu merkkejä kangaskeltanosulkasesta. Näin ollen selvityksen mukaan selvitysalueella ei ole kangaskeltanosulkasen lisääntymispaikkoja. Lajin potentiaalisiksi elinympäristöiksi tunnistettuun kaksisellaista vähintään yhden aarin (0,01 ha) laajuista melko yhtenäistä huopakeltanokasvustoa. Näilläkin kasvustoilla ei lajia kuitenkaan selvityksen mukaan tällä hetkellä esiinny. Toinen näistä sijaitsee kaavan suunnittelualueen ulkopuolella selvitysalueen itänurkassa lähellä tienristeystä, jonka seudulla lajia havaittiin vuosina 2021 ja 2023 (kuitenkin mahdollisesti nykyisen selvitysalueen ulkopuolella). Toinen yli

aaarin huopakeltanokasvusto sijaitsee kaavan suunnittelualueen itäosassa vanhan, kohteen ympäriltä jo metsittyvän hiekkakuopan pohjalla jonkinlaisella avoimmella kulku-uralla ja pienellä aukiolla.

Selvityksessä ei katsottu aiheelliseksi rajata lainkaan kangaskeltanosulkasen perusteella huomionarvoisia luontokohteita (luokat 1–4). Selvityksessä ei kuitenkaan havaittu itse kangaskeltanosulkasperhosta, ja millään huopakeltanokasvustolla ei niiden suuren määrän ja suhteellisen laaja-alaisen levittämisen takia katsottu olevan kriittistä roolia kangaskeltanosulkasen eliminomahdollisuuksille seudulla.

Muut huomionarvoiset lajit

Luontoselvityksen kohdassa 16.3.10 Muut huomionarvoiset lajit todetaan:

Erillisselvityksillä tutkittujen lajien ja lajiryhmien lisäksi kaavan suunnittelualueella tai koko selvitysalueella ei lähtötietojen perusteella arvioida olevan muiden huomionarvoisten lajien esiintymispaikkoja, jotka tulisi ottaa huomioon suunnittelussa.

Natura- ja luonnonsuojelualueet, pohjavesialueet sekä muut luonnon arvoalueet

Luontoselvityksen kohdassa 16.3.11 Natura- ja luonnonsuojelualueet, pohjavesialueet sekä muut luonnon arvoalueet todetaan:

Suunnittelualueeseen nähden lähin Natura-alue on Hietasyrjänpää - Sirkkaharju (FI0900013, SAC), joka sijaitsee aivan suunnittelualueen eteläpuolella, pieneltä osin suunnittelualueen puolellekin ulottuen. Natura-alue Hietasyrjänpää - Sirkkaharju on suojeltu luontodirektiivin perusteella. Natura-alueen suojeluperusteita ovat luontodirektiivin liitteen II lajeista liito-orava sekä tietyt luontodirektiivin liitteen I suo- ja metsäluontotyytit. Natura-alue on luokan 1 luontokohde eli lainsäädännöllä turvattu kohde. Keski-Suomen ELY-keskuksen työkokouksessa 19.12.2023 antaman ohjeistuksen mukaisesti asemakaavasta laaditaan luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen Natura-arvioinnin tarveharkinta koskien Natura 2000-alueita Hietasyrjänpää - Sirkkaharju (FI0900013, SAC).

Suunnittelualueella tai 500 metrin säteellä siitä ei sijaitse luonnonsuojelualueita, luonnonsuojeluohjelma-alueita, soidensuojelun täydennysehdotuskohteita, Metsähallituksen suojeluohjelma-alueita, Metsähallituksen Metso 10 000 tai Metso 13 000 –kohteita, luonnonmuistomerkkejä eikä valtakunnallisesti arvokkaita geologisia muodostumia.

Suunnittelualueen eteläosassa ja eteläpuolella sijaitsee Sirkkaharjun (09774519) pohjavesialue. Kyseessä on muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue (2).

Kaava-alueen eteläosan sijoittuminen Natura- ja pohjavesialueelle on huomioitu kaavaehdotuksessa nat- ja pv-kaavamerkintöjä ja -määräyksiä, sekä yleismääräyksiä käyttäen.

Ekologiset yhteydet

Luontoselvityksen kohdassa 16.3.12 Ekologiset yhteydet todetaan:

Osayleiskaavassa (Suolahti 2020 osayleiskaava (2009)) tai Keski-Suomen maakuntakaavayhdistelmässä (2023) ei ole määritetty ekologiaa yhteyksiä eikä ekologien yhteyksien tarpeiden sijaintia. Kaavan suunnittelualue sijaitsee pääosin Äänekosken rakenneyleiskaavan (Äänekosken kaupunki, 2016) Äänekosken ekologian verkostoa kuvaavassa karttaliitteessä 2 (Kuva 92) hahmoteltujen ekologisesti merkittävien vyöhykkeiden ja ydinalueiden sekä keskeisten ekologien yhteyksien ulkopuolella. Kaava-alueen kaakkoispuolella ja kaakkoisreunalla sijaitseva Natura-alue on kuitenkin tunnistettu rakenneyleiskaavassa ekologisesti erittäin merkittäväksi ydinalueeksi, jota ympäröi ekologisesti erittäin merkittävä vyöhyke. Kaavan suunnittelualueen eteläosasta länteen suuntautuu puolestaan keskeinen ekologinen yhteys (suunnilleen tässä selvityksessä tarkennettua liito-oravan yhteystarvea mukaillen). Kaavan suunnittelualue on suurelta osin nyt jo rakennettua tai ainakin vähäpuustoista ja ihmisen muokkaamaa, ja metsäalueet voimakkaasti käsitellyjä talousmetsiä kaavan kaakkoisreunan Natura-alueita lukuun ottamatta. Kaavan suunnittelualue on myös voimakkaasti häiriöistä ihmisten läsnäolon ja melun takia, minkä vuoksi arat eläimet välttävät kaavan suunnittelualuetta ja sen lähialuetta. Natura-alueen

suojeluperusteena on eläinlajeista ainoastaan liito-orava. Näin ollen kaavan suunnittelualueen eikä selvitysalueenkaan läpi arvioida kulkevan muiden kuin liito-oravan (huomioitu kohteena 5.1) tärkeitä ekologisia yhteyksiä tai ekologisten yhteyksien kehitystarpeita, jotka tulisi huomioida suunnittelussa.

Kaavaehdotuksessa on osoitettu s-2-kaavamerkintää käyttäen yksi alueen osa, jolla liito-oravan liikkumisen kannalta riittävä puusto on säilytettävä.

Luontoarvojen huomiointi suunnittelussa

Luontoselvityksen kohdassa 16.4 Luontoarvojen huomiointi suunnittelussa todetaan:

Luontoselvityksessä rajatut 34 huomionarvoista luontokohdetta on esitetty liitteen 1 yhteenvetokartalla sekä tarkemmin raportin lajikohtaisissa luvuissa. Raportin kohdekuvauksissa on annettu suositus kohteiden huomioimisesta suunnittelussa. Luontoselvityksessä tunnistetut luontokohteet on luokiteltu eri arvoluokkiin (luokat 1–4) soveltaen oppaan Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas teki-jälle, tilaajalle ja viranomaiselle (Mäkelä & Salo, 2023) ohjeistusta. Tämän luontoselvitysraportin kohdekohtaisissa huomiointisuosituksissa on pyritty soveltamaan kyseisen oppaan ohjeistusta. Kohdekuvauksissa on pyritty kuvaamaan ja huomiointisuosituksissa huomioimaan kunkin kohteen mahdollisen lakien ja asetusten antama suoja. Osaltaan luontokohteiden huomiointitarkkuus riippuu kunkin suunnitteluvaiheen tarkkuustasosta, mistä lisätietoa saa tarvittaessa kyseisen oppaan (Mäkelä & Salo, 2023) luvusta 7 ja etenkin oppaan taulukoista 7.1. Oppaan taulukosta 7.2. puolestaan saa lisätietoa erilaisten luontokohteiden huomiointitavoista mm. kaavamääräyksiä muotoiltaessa.

Suunnittelualueen eteläosassa ja eteläpuolella sijaitsee Sirkkaharjun (09774519) pohjavesialue. Alueen toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja valvonnassa tulee huomioida ympäristönsuojelulain (27.6.2014/527) 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto sekä vuonna 2017 valmistunut Äänekosken pohjavesialueiden suojelusuunnitelma.

Kaava-alueelle sijoittuvia luontoarvoja, luontoarvojen ja kaavassa osoitettujen suunnitteluratkaisujen yhteensovittamista, sekä luontoarvojen edellyttämiä kaavamerkintöjä ja -määräyksiä on tarkasteltu kaava-hankkeen aikana tiiviissä yhteistyössä biologin ja tarvittavien viranomaisten kanssa. Luontoarvojen huomiointi suunnittelussa on esitetty edellä olevien alakohdtien yhteydessä kohdetyyppikohtaisesti.

3.3. Rakennettu ympäristö

Kaava-alueen rakennuskanta koostuu kantatien pohjois- ja eteläpuolisille teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueille 1960-2020-lukujen aikana vaihteittain rakennetuista ja laajennetuista, teräs-/betonirakenteisista, 1-3 kerroksisista teollisuus-, varasto- ja asiakaspalvelukäytössä olevista rakennuksista, joiden yhteenlaskettu kerrosala on noin 71958 m².

Kaava-alueella halkoo itä-länsisuuntainen Äänekosken Hirvaskankaalta Suonenjoen Levään kulkeva kaksikaistainen kantatie 69. Kaava-alueelle johtaa etelän suunnasta teollisuusraide, joka ylittää kantatien puomittoman tasoristeyksen kautta ja toimii kantatien pohjois- ja eteläpuolelle sijoittuvien teollisuus- ja varastoalueiden keskeisenä tavarakuljetusväylänä. Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueille johtaa kaava-alueen keskiosalle sijoittuvilta kantatien katuliittymiltä pohjoiseen Valmetinkatu ja etelään Sinivuorenkatu. Sinivuorenkatua ei ole toteutettu alueella voimassa olevan asemakaavan mukaisessa laajuudessa. Kaava-alueen koillisosalle sijoittuu Äänekoskentiehen liittyvä Sirkkaharjuntie, jonka eteläpäästä johtaa yksikaistainen tie kantatien alikululle ja kantatien eteläpuoliselle pumppaamolle. Kantatien pohjoispuolelle sijoittuu Valtran liittymästä Sirkkaharjuntien katualueelle ulottuva jalankulun ja pyöräliikenteenväylä. Kaava-alueen itäpuolelle, kaava-alueen ulkopuolelle sijoittuu kantatien ja Äänekosken tien nelihaaraliittymä.

4. KAAVA-ALUEEN SUUNNITTELU- JA SELVITYSTILANNE

4.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston päätös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistuksesta on tullut voimaan 14.12.2017. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää maakunta-, yleis- ja asemakaavojen ohella. Tavoitteiden ensisijaisena tarkoituksena on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien asioiden huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa. Tavoitteiden tarkoituksena on myös edistää kansainvälisten sopimusten ja sitoumusten täytäntöönpanoa Suomessa sekä turvata valtakunnallisten alueidenkäyttöratkaisujen tarkoituksenmukaista toteuttamista. Valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa esitetään periaatteellisia linjauksia, sekä velvoitteita, jotka on ryhmitelty asiasällön perusteella seuraavien otsikoiden alle:

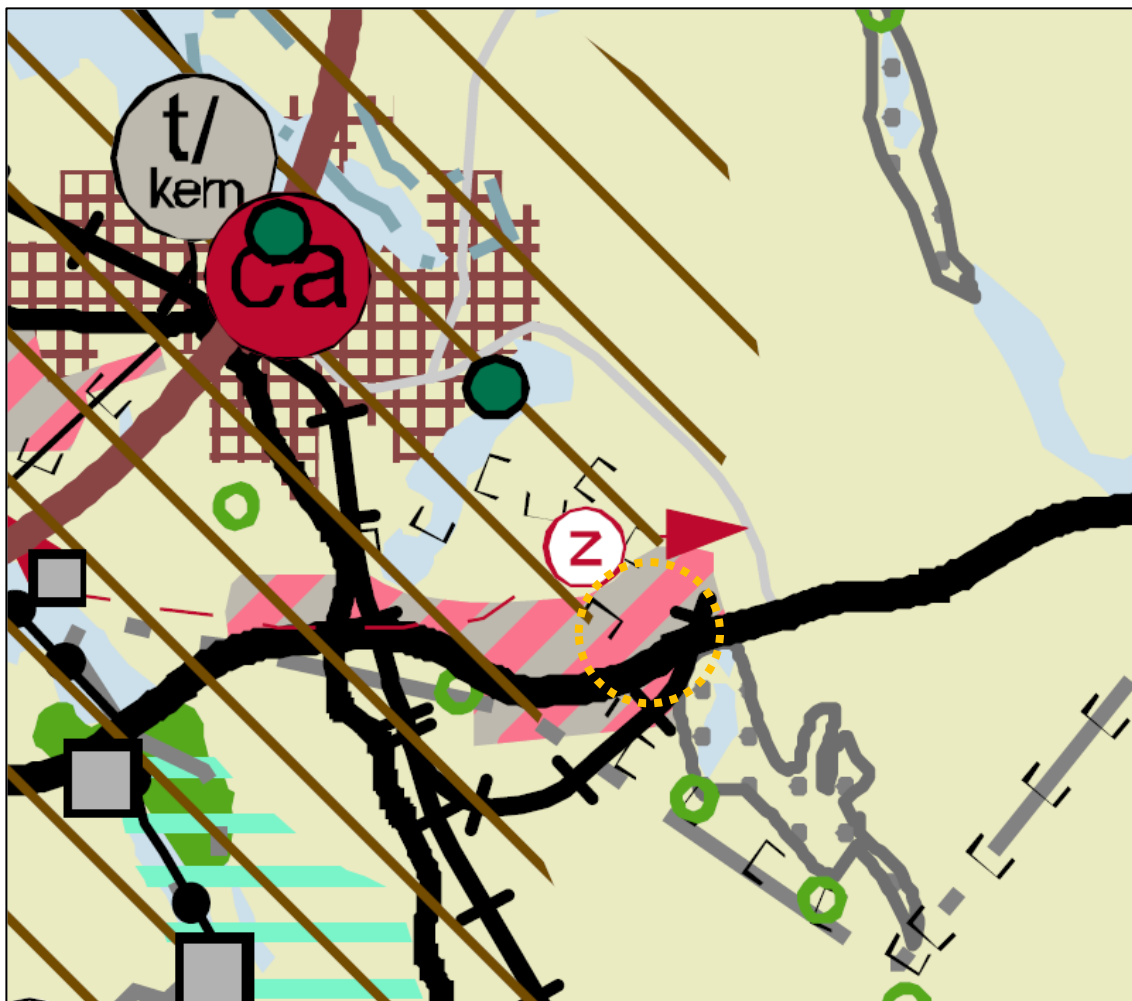
- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Nyt laadittavan asemakaavan ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden keskinäistä suhdetta tarkastellaan kaavahankkeen valmistelu- ja ehdotusvaiheiden aikana tarpeelliseksi katsotuilta osin.

4.2. Keski-Suomen maakuntakaava

Kaava-alueella on voimassa Keski-Suomen maakuntavaltuuston 1.12.2017 (§ 40) hyväksymä, Keski-Suomen maakuntahallituksen 26.1.2018 (§ 6) päätöksellä voimaantullut, 28.1.2020 lainvoiman saanut Keski-Suomen maakuntakaava.

Kaava-alue sijoittuu Keski-Suomen maakuntakaavassa monipuoliseksi työpaikka-alueeksi osoitetulle alueelle (vaaleanpuna-harmaa-vinorasteri). Merkinnällä osoitetaan monipuolinen teollisuus- ja/tai työpaikka-alue. Merkintää koskevan suunnittelumääräyksen perusteella alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen. Alueiden käytön suunnittelussa on otettava huomioon valtakunnallisesti merkittävien liikenneverkkojen toimivuuden turvaamiseksi tarvittavat rinnakkaistie- ja eritasojärjestelyt ja turvattava maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt. Alueen eteläreunalle on osoitettu rautatie. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Alueen pohjoisreunalle on osoitettu voimalinjan pitkän aikavälin yhteystarve idän suuntaan (z).

Kuva 5. Kaavakarttaote Keski-Suomen maakuntakaavasta (kaava-alueen sijainti on osoitettu oranssilla katkoviivalla).

4.3. Keski-Suomen maakuntakaava 2040

Keski-Suomen liitto käynnisti maakuntakaavan päivityksen vuoden 2020 aikana. Päivitys koski Keski-Suomen voimassa olevaa maakuntakaavaa ja koko Keski-Suomen maakunnan aluetta, Kuhmoinen pois lukien. Maakuntakaavan päivityksestä käytetään nimeä Keski-Suomen maakuntakaava 2040.

Maakuntakaava päivitettiin rullaavan maakuntakaavoituksen periaatteiden mukaisesti. Rullaavassa maakuntakaavoituksessa voimassa olevaa maakuntakaavaa muutetaan kertyneiden muutostarpeiden mukaisesti. Keski-Suomen maakuntakaava 2040:n vireilletulovaiheessa nämä muutostarpeet liittyivät seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon, liikenteeseen ja hyvinvoinnin aluerakenteeseen.

Keski-Suomen maakuntahallitus päätti kokouksessaan 23.2.2024 (§ 11) määrätä Keski-Suomen maakuntakaava 2040:n tulemaan voimaan maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman (kuulutus 19.3.2024). Keski-Suomen maakuntavaltuuston 08.12.2023 hyväksymä Keski-Suomen maakuntakaava 2040 sai lainvoiman 01.10.2025.

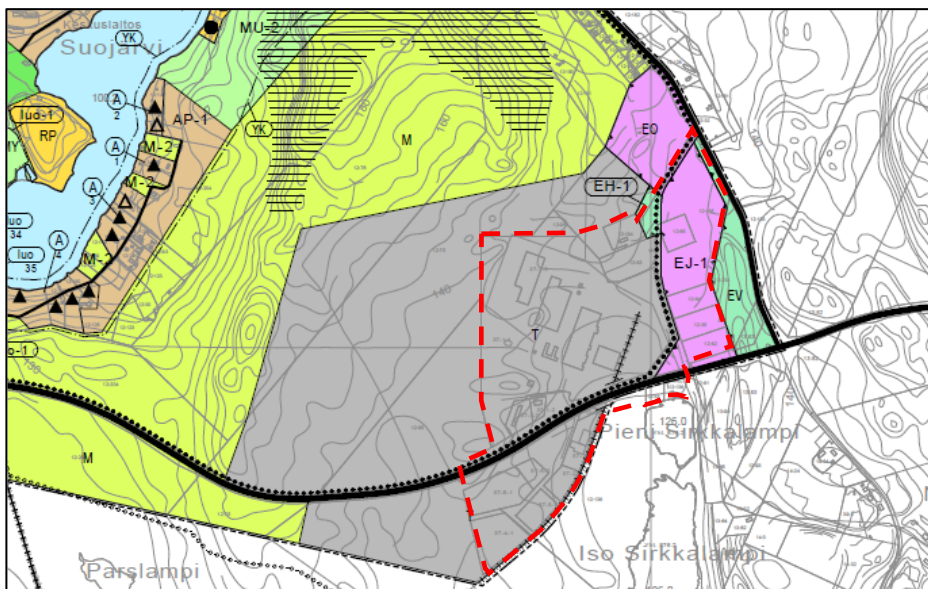
Keski-Suomen maakuntakaava 2040:ssä ei ole nyt laadittavan asemakaavan kaava-aluetta koskevia kaavamerkintöjä.

Linkki Keski-Suomen maakuntakaava 2040 kaava-aineistoihin:

<https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/maakuntakaava-2040/>

4.4. Yleiskaava

Kaava-alueella on voimassa Äänekosken kaupunginvaltuuston 14.12.2009 (§ 102) hyväksymä Suolahti 2020 osayleiskaava. Kaava-alue sijoittuu kaava-alueen itäosaa lukuun ottamatta osayleiskaavassa teollisuus- ja varastoalueeksi osoitetulle alueelle (T). Kaava-alueen itäosa sijoittuu osayleiskaavassa maa-ainesten säilytystä varten varatuksi jätteenkäsittelyalueeksi (EJ-1) osoitetulle alueelle. Kaava-alueen koillisosa sijoittuu osayleiskaavassa lemmikkieläinten hautausmaata varten varatuksi alueeksi (EH-1) ja suojaviheralueeksi (EV) osoitetulle alueelle. Kaava-alueen etelä- ja länsiosalle on osoitettu kantatie (kt), yhdysrata (hakaviiva), sekä kevyen liikenteen reitti (musta palloviiva). Pienen Sirkkalammen pohjoisranta on yleiskaavoittamaton aluetta.

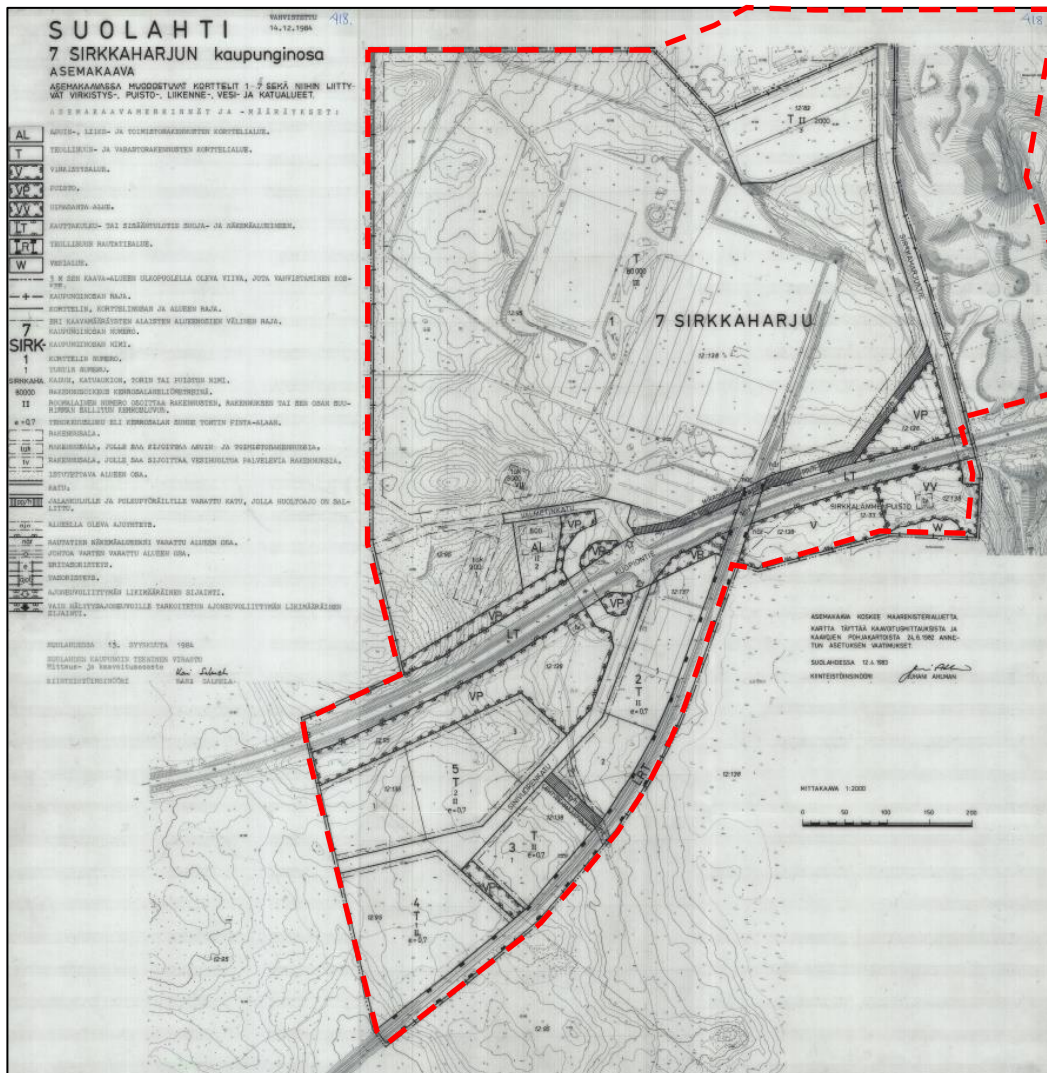
Kuva 6. Kaavakarttaote Suolahti 2020 osayleiskaavasta (kaava-alueen raja on osoitettu punaisella katkoviivalla).

4.5. Asemakaava

Kaava-alueen keskeisillä, aiemmin asemakaavoitetuilla osilla on voimassa 14.12.1984 vahvistettu asemakaava nro 418. Kaava-alueen länsiosa sijoittuu alueella voimassa olevassa asemakaavassa pääasiallisesti teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiksi (T) osoitetuille alueille. Kantatie 69:n pohjoispuoleisen teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen kerrosalaksi on osoitettu 80000 m² ja suurimmaksi sallituksi kerrosluvuksi III. Kantatie 69:n eteläpuoleisten teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden tonttitehokkuusluvuksi on osoitettu $e=0,70$ ja suurimmaksi sallituksi kerrosluvuksi II.

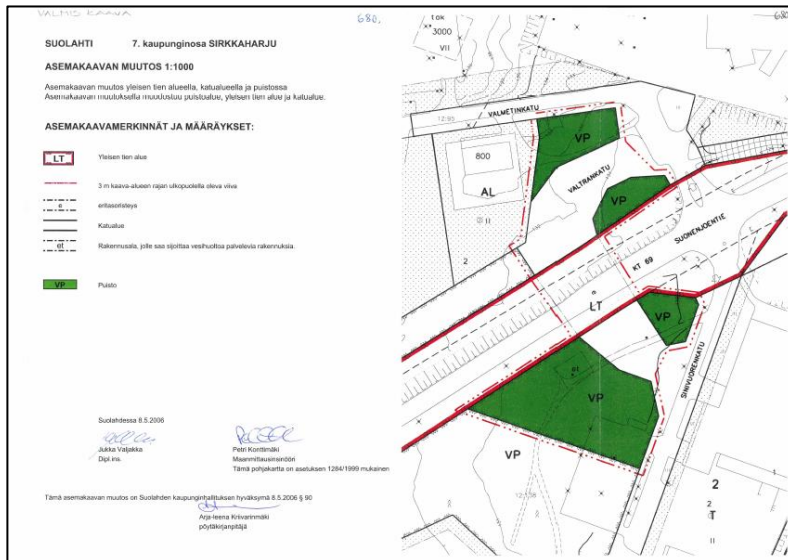
Kaava-alueen länsiosalle sijoittuu pienialainen asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi osoitettu alue (AL). Asemakaavassa on lisäksi osoitettu mm. kantatie 69:n liikennealue, teollisuusrautatiealue (LRT), katualueet, sekä em. aluevarauksia jäsennöivät puistoalueet (VP), virkistysalueet (V), sekä Pienen Sirkkalammen pohjoisosalle osoitettu uimaranta-alue (VV) ja vesialue (W).

Alueen alkuperäinen asemakaava ei ole voimassa kaava-alueen keskiosalle sijoittuvan kantatie 69 liittymän länsipuolelle sijoittuvan kevyen liikenteen alikulun alueella, jota koskien laadittu asemakaava nro 680 (ks. kuva 5) vahvistettiin Suolahden kaupunginhallituksen toimesta 8.5.2006 (§ 90). Kaava-alueen koillisosalle sijoittuva maa-ainesten otto-, käsittely- ja läjitysalue on asemakaavoittamaton aluetta. Kantatie 69:n eteläpuolelle sijoittuva kaava-alueen osa ei ole toteutunut kiinteistöä 992-37-2-1 lukuun ottamatta.

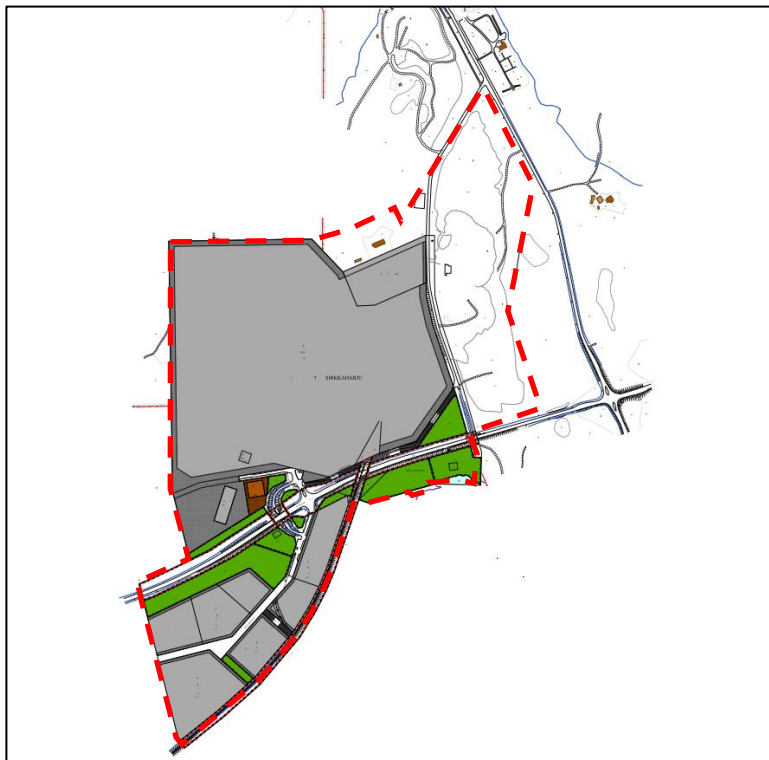
Kuva 7. Kaavakarttaote asemakaavasta nro 418 (kaava-alueen rajausta ko. kaavan kaavakartalla esitettävissä olevassa laajuudessa on osoitettu punaisella katkoviivalla).

Kaava-alueen keskiosalla, kantatien alikulun (Valtrankatu) alueella on voimassa Suolahden kaupungin- hallituksen 8.5.2006 (§ 90) vahvistettu asemakaava nro 680. Ko. asemakaavassa on osoitettu kantatien alueelle yleisen tien aluetta (LT) ja eritasoristeys (e), Valtrantien katualue, sekä katualuetta jäsennöivät puistoalueet (VP).

Kuva 8. Kaavakarttaote asemakaavasta nro 680.

Kaava-alueen koillisosalle sijoittuva maa-ainesten otto-, käsittely- ja läjitysalue on asemakaavoittamatonta aluetta.

Kuva 9. Ote Äänekosken asemakaavayhdistelmästä (kaava-alueen raja on osoitettu punaisella katkoviivalla).

Linkki Äänekosken kaupungin karttapalveluun:

<https://kartta.aanekoski.fi/ims>

4.6. Kaavaselostuksen liitteeksi laadittavat selvitykset

Kaavahankkeessa hyödynnetään seuraavia, kaava-alueella ja sen lähiympäristöä koskien kaavahankkeen yhteydessä laadittuja selvityksiä ja suunnitelmia:

- Liikenneselvitys, Sweco Finland Oy, 17.10.2025
- Yleisten alueiden alustava kustannusarvio-raportti, Sweco Finland Oy, 01.10.2025
- Luontoselvitys, Sweco Finland Oy, 07.10.2024
 - Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
 - Pesimälinnustoselvitys
 - Liito-oravaselvitys
 - Viitasammakkoselvitys
 - Lepakkojen sisätilaselvitys
 - Luontodirektiivin liitteen IV a korentoselvitys (lummelampikorento, sirolampikorento, täplälampikorento)
 - Kangaskeltanosulkasselvitys
 - Kirjoverkkoperhosselvitys
- Natura-arvioinnin tarveharkinta, Sweco Finland Oy, 14.11.2024, 11.11.2025
- Hulevesiselvitys, Sweco Finland Oy, 14.10.2024
- Arkeologinen inventointi, Heilu Oy, 13.08.2025

4.7. Muut kaavahankkeessa hyödynnettävät selvitykset ja suunnitelmat

Kaavahankkeessa hyödynnetään tarvittavilta ja soveltuvilta osin mm. seuraavia, kaava-alueella ja sen lähiympäristöä koskien aiemmin laadittuja selvityksiä ja suunnitelmia:

- Suolahti 2020 osayleiskaavan aineisto
- Sirkkaharjun maankaatopaikan ympäristölupa, Äänekoski, 2021

5. OSALLISET

Osallisia ovat alueen maanomistajat, asukkaat ja yrittäjät sekä muut, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaavoitus käsittelee. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (AKL 62 §).

Kaavahankkeen osallisuuteen on merkitty seuraavat tahot:

- Kaava-alueen ja lähiympäristön kiinteistönomistajat, yritykset, yhdistykset, vuokramiehet ja asukkaat sekä muut asianosaiset
- Asiantuntijaviranomaiset ja verkkonjakajat:
 - Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (01.01.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto)
 - Väylävirasto
 - Keski-Suomen liitto
 - Keski-Suomen museo
 - Äänekosken Energia Oy
 - Keski-Suomen pelastuslaitos
 - Kaupunkirakennelautakunta
 - Ympäristölautakunta
- Seurat ja yhdistykset, mm:
 - Suolahden kyläyhdistys ry
 - Äänekosken Yrittäjät ry

Osallisuuteen voidaan tarvittaessa täydentää kaavahankkeen aikana.

6. KAAVAHANKKEEN KESKEISET VAIHEET

6.1. Aloite

Aloitteen kaavan laatimiseksi teki Valtra Oy Ab (jatkossa Valtra), joka jätti Äänekosken kaupungille asemakaavan muutoshakemuksen 21.11.2023.

6.2. Kaavahankkeen käynnistämistä ja vireille saattamista koskevat päätökset

Äänekosken kaupunginhallitus käsitteli kaavamutoshakemuksen ja päätti kaavahankkeen käynnistämisestä, sekä vireille saattamisesta 17.6.2024 (§ 167).

6.3. Esisuunnitteluvaihe

Kaavahankkeen esisuunnitteluvaiheen aikana järjestettiin useampia epävirallisia työneuvotteluja Valtaran, Äänekosken kaupungin, Keski-Suomen ELY-keskuksen, sekä kaavan ja selvityksen laadinnasta vastaavan konsultin (Sweco Finland Oy) edustajien kesken. Työneuvotteluissa tarkasteltiin mm. kaava-alueen suunnittelutilannetta, selvitystarpeita, sekä liikennejärjestelyjä.

Esisuunnitteluvaiheen aikana järjestettyjen epävirallisten työneuvottelun yhteydessä todettiin, ettei kaavahankkeen aloitusvaiheen aikana ole tarpeen järjestää erillistä aloitusvaiheen viranomaisneuvottelua.

6.4. Aloitusvaihe

Kaavahankkeen vireille tulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisesta tiedotettiin kaupungin kotisivuilla, ilmoitustaululla, sekä ilmoituslehdissä (Pikkukaupunkilainen ja Äänekosken Kaupunkisanomat Äks) 31.7.2024 julkaistulla kuulutuksella. Kaava-alueelle sijoittuvien ja kaava-alueeseen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille tiedotettiin kaavahankkeen vireille tulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisesta lisäksi kirjeitse annettua erillistiedonantoa käyttäen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin julkisesti nähtäville 5.8.2024 – 31.8.2024 väliseksi ajaksi kaupungin kotisivuille (www.aanekoski.fi), Äänekosken kaupungintalon aulaan ja Suolahden kirjastolle.

Osallisilla oli mahdollisuus jättää nähtäville asetettuun kaava-aineistoon liittyen kirjallisia mielipiteitä kuulutuksessa ilmoitettuun määräaikaan mennessä. Nähtäville asetettuun aineistoon liittyen ei jätetty mielipiteitä. Nähtäville asetettuun kaava-aineistoon liittyen ei pyydetty lausuntoja.

Suolahden kirjastolla järjestettiin 27.11.2024 Äänekosken kaupungin kaavoituksen organisoima yleisötilaisuus, Kaavoittamisen iltapäivä, missä yhteydessä kaupungin kaavoituksen edustajat tiedottivat Sirkkaharjun asemakaavahankkeesta, sekä muista ajankohtaisista kaavahankkeista.

6.5. Valmisteluvaihe

Äänekosken kaupunginhallitus käsitteli kaavahankkeen valmisteluvaiheen aikana laaditun kaava-aineiston (kaavaluonnos, kaavaselostus liitteineen) ja päätti sen nähtäville asettamisesta, sekä tarvittavien lausuntojen pyytämisestä 02.12.2024 (§ 313). Nähtäville asettamisesta tiedotettiin kaupungin kotisivuilla, ilmoitustaululla, sekä ilmoituslehdissä (Pikkukaupunkilainen ja Äänekosken Kaupunkisanomat Äks) julkaistuilla kuulutuksilla.

Kaavaluonnos ja muu valmisteluvaiheen kaava-aineisto asetettiin julkisesti nähtäville 11.12.2024 – 17.01.2025 väliseksi ajaksi kaupungin kotisivuille (www.aanekoski.fi), Äänekosken kaupungintalon aulaan ja Suolahden kirjastolle.

Osallisilla oli mahdollisuus jättää nähtäville asetettuun kaava-aineistoon liittyen kirjallisia mielipiteitä kuulutuksessa ilmoitettuun määräaikaan mennessä. Nähtäville asetettuun kaava-aineistoon liittyen pyydettiin lausunnot tarvittavilta tahoilta. Nähtäville asetettuun aineistoon liittyen saatiin kaksi mielipidettä ja kahdeksan lausuntoa. 23.05.2025 järjestettiin työneuvottelu tarvittavien viranomaisten kanssa.

Kaavahankkeen valmisteluvaiheessa saadut mielipiteet, lausunnot, sekä niihin annetut vastineet on kirjattu kaavaselostuksen liitteinä olevaan vastineluetteloon. Kaavaselostuksesta ja/tai vastineluettelosta käy ilmi, miten valmisteluvaiheessa saadut mielipiteet ja lausunnot ovat vaikuttaneet kaavasuunnitelmaan.

6.6. Ehdotusvaihe

Kaavahankkeen ehdotusvaiheen aikana on järjestetty useampia epävirallisia suunnittelukokouksia Valtaran, Äänekosken kaupungin, sekä kaavan ja selvitysten laadinnasta vastaavan konsultin (Sweco Finland Oy) edustajien kesken. Suunnittelukokouksissa tarkasteltiin mm. kaava-alueen suunnittelutilannetta, mielipiteitä, lausuntoja ja vastineita, hankkeeseen liittyen laadittujen selvitysten keskeisiä tuloksia, kaava-aineistoon tehtyjä tarkistuksia, jatkoselvitystarpeita, sekä kaava-alueen liikennejärjestelyjä ja niihin liittyviä kustannusvaikutuksia. Kaavahankkeen ehdotusvaiheessa laadittiin mm. koko kaava-aluetta koskeva arkeologinen inventointi, liittymien toimivuustarkastelu, sekä liikennejärjestelyjen kustannuksia koskeva tarkastelu.

Äänekosken kaupunginhallitus käsittelee kaavahankkeen ehdotusvaiheen aikana laaditun kaava-aineiston (kaavaehdotus, kaavaselostus liitteineen) ja päättää sen nähtäville asettamisesta, sekä tarvittavien lausuntojen pyytämisestä. Nähtäville asettamisesta tiedotetaan kaupungin kotisivuilla, ilmoitustaululla, sekä ilmoituslehdissä (Pikkukaupunkilainen ja Äänekosken Kaupunkisanomat Äks) julkaistavalla kuulutuksella.

Kaava-aineisto asetetaan MRA 27 §:n mukaisesti 30 päivän ajaksi julkisesti nähtäville kaupungin kotisivuille (www.aanekoski.fi), Äänekosken kaupungintalon aulaan ja Suolahden kirjastolle.

Osallisilla on mahdollisuus jättää ehdotusvaiheen aikana nähtäville asetettavaan kaava-aineistoon liittyen kirjallisia muistutuksia kuulutuksessa ilmoitettuun määräaikaan mennessä. Nähtäville asetettuun kaava-aineistoon liittyen pyydetään lausunnot tarvittavilta tahoilta.

Kaavahankkeen ehdotusvaiheessa saadut muistutukset, lausunnot, sekä niihin annetut vastineet kirjataan kaavaselostuksen liitteenä olevaan vastineluetteloon. Kaavaselostuksesta ja/tai vastineluettelosta käy ilmi, miten ehdotusvaiheessa saadut muistutukset ja lausunnot ovat vaikuttaneet kaavasuosunniteluun. Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa, ilmoitetaan kaupungin perusteltu kannanotto (vastine) esitettyyn muistutukseen.

6.7. Hyväksymisvaihe

Kaavan hyväksymisestä päättäminen kuuluu Äänekosken kaupungin hallintosäännön perusteella Äänekosken kaupunginvaltuuston toimivaltaan. Kaavan hyväksymisestä tiedotetaan kaupungin kotisivuilla, sähköisellä ilmoitustaululla, sekä ilmoituslehdissä (Pikkukaupunkilainen ja Äänekosken Kaupunkisanomat Äks) julkaistavalla kuulutuksella. Kaupunginvaltuuston hyväksymispäätöksestä voi valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.

6.8. Kaavan toteuttaminen

Kaavan toteuttaminen voidaan aloittaa kaavan saatua lainvoiman.

7. ASEMAKAAVAN KUVAUS

7.1. Kaavan keskeiset suunnitteluratkaisut

Kaavan keskeiset suunnitteluratkaisut liittyvät aiempaa laajempien ja yhtenäisempien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden osoittamiseen kantatie 69:n pohjois- ja eteläpuolisille, jo entuudestaan pääasiallisesti teollisuuskäytössä olleille tai teollisuuskäyttöön osoitetuille alueille. Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden laajentamisen lisäksi kaavassa on osoitettu tie-, katu- ja rata-alueisiin kohdistuvien kehittämistoimenpiteiden edellyttämät aluevaraukset ja järjestelyt. Kaavassa osoitetut aluevaraukset mahdollistavat kaava-alueelle sijoittuvien teollisten toimintojen, sekä kaava-alueelle sijoittuvien tie-, katu- ja rata-alueiden kehittämisen Valtran ja Äänekosken kaupungin tavoitteiden mukaisella tavalla.

Kantatie 69:n pohjoispuolisen teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) pinta-alaa on kasvatettu liittämällä siihen korttelialueen eteläpuolelle sijoittuvaa Valmetinkadun katualuetta, itäpuolelle sijoittuvaa Sirkkaharjuntien katualuetta, sekä aiemmin asemakaavoittamatonta, maa-ainesten otto-, käsittely- ja läjityskäytössä olleen alueen eteläosa. Kantatie 69:n pohjoispuolelle osoitetun teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) pinta-ala on 416075 m² (aiemmin yhteensä 322845 m²) ja tonttitehokkuusluvun $e=0,40$ perusteella laskettu kerrosala 166430 m² (aiemmin yhteensä 86700 m²).

Kantatien eteläpuolella teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) pinta-alaa on kasvatettu liittämällä korttelialueeseen mm. alueelle voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu Sinivuorenkadun katualue, lehtivehmanpolun jalankululle, polkupyöräilylle ja huoltoajolle varattu katu (pp/h). Kantatie 69:n eteläpuolelle osoitetun teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) pinta-ala on 99415 m² (aiemmin yhteensä 84285 m²) ja tonttitehokkuusluvun $e=0,70$ perusteella laskettu kerrosala 69590 m² (aiemmin yhteensä 59000 m²).

Kaava-alueen koillisosalle osoitetun, jätteenkäsittelyalueesta teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi muunnettavissa olevan korttelialueen (EJ-1/T) pinta-ala on 71715 m² ja tonttitehokkuusluvun $e=0,40$ perusteella laskettu kerrosala 28686 m². Kaavamerkintä ja -määräys mahdollistavat pitkään maa-ainesten otto-, käsittely- ja läjityskäytössä olleen alueen kehittämisen em. toimintojen mahdollisesti päättyessä teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T).

Kaava-alueen pohjoisosalle osoitetun lemmikkieläinten hautausmaa-alueen (EH-1) pinta-ala on 2888 m². Kaava-alueen keskiosalle, kantatie 69:ää varten osoitetun yleisen tien alueen (LT) pinta-ala on 43032 m². Yleisen tien aluevarausta määriteltäessä on huomioitu alueelle suunnitellut liittymä- ja alikulkujärjestelyt. Kantatien ajoneuvoliittymien likimääräiset sijainnit on osoitettu tiealueelle osoitetuin nuolimerkinnöin, sekä suojaviheralueille osoitetuin ajo-3-merkinnöin.

Kantatie 69:n pohjois- ja eteläpuolelle, sekä kaava-alueen eteläosalle osoitettujen suojaviheralueiden (EV) pinta-ala on yhteensä 38334 m². Kaava-alueen eteläosalle osoitettu suojaviheralue osoitettiin valmisteluvaiheen jälkeen yhdenmukaisena aluevarauksena alueelle jo valmisteluvaiheessa osoitetun, liito-oravien liikkumisen kannalta olennaisen, puustoisena säilytettävän alueen kanssa (s-2).

Kantatien ja Pienen Sirkkalammen väliin osoitetulle suojaviheralueelle on osoitettu sitova rakennusala yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia rakennuksia varten (et, 120), sekä ohjeellinen huoltoajoyhteys (ajo/h) kantatien pohjois- ja eteläpuolelle sijoittuvien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden ja rautatiealueen välisiä traktori- ja tavarakuljetuksia varten. Huoltoajoyhteys mahdollistaa kantatien puomittoman tasoristeyksen poistamisen. Kaava-alueen eteläosalle osoitetun rautatiealueen (LR) pinta-ala on 12662 m².

Rautatiealueiden (LR, LR-2, LR-3) aluevarauksia ja kaavamääräyksiä määriteltäessä on huomioitu radan myöhempi mahdollinen päättäminen kantatien eteläpuolelle ja kantatien puomittoman tasoristeyksen poistaminen tilanteessa, jossa korvaava liikenneyhteys voidaan toteuttaa kaava-alueen kaakkoisosalle sijoittuvaa kantatien alikulkua ja ajojärjestelyjä kehittäen. LR-2-kaavamerkinnällä on osoitettu rautatiealue, joka varataan tasoristeyksen poistamisen jälkeen yleisen tien alueeksi. Alueella olevat, rautatiehen liittyvät rakenteet saa poistaa vasta, kun tasoristeyksen korvaava huoltoajoyhteys ja yleisen tien alikulku on hyväksytty ja toteutettu. LR-3-kaavamerkinnällä on osoitettu rautatiealue, joka varataan ta-

soristeyksen poistamisen jälkeen teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi. Alueella olevat, rautatiehen liittyvät rakenteet saa poistaa vasta, kun tasoristeyksen korvaava huoltoajoyhteys ja yleisen tien alikulku on hyväksytty ja toteutettu.

Kaava-alueen kaakkoisosalle osoitetun Pienen Sirkkalammen vesialueen (W) pinta-ala on 1329 m². Kaava-alueen kaakkoisosa sijoittuu Natura 2000-verkostoon kuuluvaksi alueeksi osoitetulle alueelle (nat). Kaava-alueelle osoitettujen katualueiden pinta-ala on yhteensä 19619 m².

Kaava-alueelle sijoittuvat luontokohteet ja eliöstön kannalta erityisen tärkeät osa-alueet on huomioitu kaavakartalla osoitetuin aluevarauksin, s-2- (liito-oravan liikkumisen kannalta riittävän puustoisena säilytettävä alue), sl-4 (lepakoiden levähdyspaikka)-, sl-5 (viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka)-, sl-6 (pääskyn pesäpaikat)- ja sl-7 (kirjoverkkoperhosen lisääntymispaikka)-kaavamerkintöjä ja -määräyksiä käyttäen.

Kaavatontin 2-3 eteläosalle on osoitettu alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolailla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös (sm-1, arkeologisessa inventoinnissa kuvattu hiilimiilu). Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

Kaava-alueen eteläosa sijoittuu kaavakartalla osoitetulle tärkeälle tai veden hankintaan soveltuvalla pohjavesialueelle (pv).

Kaava-alueella muodostuvien hulevesien käsittelyä ja hallintaa, suojaviheralueisiin kohdistuvia toimenpiteitä, sekä aurinkoenergian hyödyntämistä ohjataan kaavakartassa osoitetuin yleismääräyksiin.

Tehdasalueella muodostuvat hulevedet tulee kerätä, käsitellä ja johtaa niin, ettei niistä aiheudu alueen rakentamisen ja käytön aikana maaperän, pintavesien tai pohjaveden pilaantumisvaaraa, tai Natura-, s- ja sl-alueiden luontotyyppien ominaispiirteitä tai erityisarvoja merkittävästi heikentäviä vaikutuksia. Ajo-neuvoliikenteelle tarkoituiltu piha- ja pysäköintialueilta muodostuvat hulevedet käsitellään öljyn- ja hiekanerotuskaivoissa. Hulevesisuunnitelma tulee esittää rakennuslupapiirustusten yhteydessä. Hulevesisuunnitelma sekä sammutusjäteveden hallintasuunnitelma tulee esittää ympäristö- ja kemikaaliluvan hakemisen yhteydessä. Kemikaalien ja mahdollisten sammutusvesien käsittely ja keräily on suunniteltava sellaiseksi, että kemikaaleja ei pääse maaperään tai pintaveteen. Sadevesiviemäreiden tulee olla suljettavissa.

Suojaviheralueet tulee säilyttää puustoisena.

Alueella sallitaan aurinkosähkön hyödyntäminen. Vinoilla katoilla aurinkopaneelien on oltava kattopintaan integroitavaa mallia. Aurinkopaneelien ja niiden kiinnitysosien värin on oltava mahdollisimman lähellä katon väriä. Tasakatoilla kantavat rakenteet on sijoitettava siten, että paneelitelineet voidaan helposti kiinnittää niihin. Aurinkosähkön tuottamiseen liittyviä teknisiä tiloja ei saa sijoittaa vesikaton yläpuolelle. Julkisivuihin kiinnitettävät aurinkopaneelit tulee sovittaa kaupunkikuvaan soveltuvina kokonaisuuksina huomioiden julkisivumateriaalit ja värytys. Rakennuksia mahdollisesti varjostavan kasvillisuuden ja muiden rakenteiden sijoittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset aurinkosähkön tuotantoon.

7.2. Kaavassa osoitetut aluevaraukset ja kerrosala

Kaava-alueen pinta-ala on noin 70,84 ha (708430 m²).

Kaavassa osoitettujen teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden (T) pinta-ala on yhteensä noin 51,55 ha (515490 m²). Kantatie 69 pohjoispuoleisen teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen pinta-ala on noin 41,60 ha (416075 m²) ja kerrosala noin 166430 m². Kantatie 69:n eteläpuoleisen teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen pinta-ala on noin 9,94 ha (99415 m²) ja kerrosala noin 69590 m². Korttelialueen koillis- ja kaakkoisosille on osoitettu kaksi ohjeellista rakennusala 25 m²:n kerrosalalla yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia rakennuksia varten (et, 25).

Kaava-alueen koillisosalle osoitetun, jätteenkäsittelyalueesta teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi muunnettavissa olevan korttelialueen (EJ-1/T) pinta-ala on noin 7,17 ha (71715 m²) ja tonttitehokkuusluvun e=0,40 perusteella laskettu kerrosala noin 28686 m².

Kaava-alueen pohjoisosalle osoitetun lemmikkieläinten hautausmaa-alueen (EH-1) pinta-ala on noin 0,29 ha (2888 m²). Kaava-alueen keskiosalle, kantatie 69:ää varten osoitetun yleisen tien alueen (LT) pinta-ala on noin 4,30 ha (43032 m²). Kantatie 69:n pohjois- ja eteläpuolelle, sekä kaava-alueen eteläosalle osoitettujen suojaviheralueiden (EV) pinta-ala on yhteensä 3,83 ha (38334 m²). Pienen Sirkkalammen pohjoispuolelle osoitetulle suojaviheralueelle on osoitettu sitova rakennusala 120 m²:n kerrosalalla yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia rakennuksia varten (et, 120). Kaava-alueen eteläosalle osoitetun rautatiealueen (LR) pinta-ala on noin 1,27 ha (12662 m²). Kaava-alueen keskiosalle sijoittuvan, yleisen tien alueeksi tasoristeyksen poistamisen jälkeen varattavan rautatiealueen osan (LR-2) pinta-ala on 1032 m². Kaava-alueen keskiosalle sijoittuvan, teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi tasoristeyksen poistamisen jälkeen varattavan rautatiealueen osan (LR-3) pinta-ala on 2330 m². Kaava-alueen kaakkoisosalle osoitetun vesialueen (W) pinta-ala on noin 0,13 ha (1329 m²). Kaava-alueelle osoitettujen katualueiden pinta-ala on yhteensä noin 1,96 ha (19619 m²).

Kaavassa eri toiminnoille osoitettujen aluevarausten pinta-alat ja kerrosalat on esitetty alla olevassa taulukossa 1.

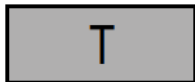
Kaavatontin numero	Käyttö-tarkoitus	Pinta-ala (ha/m ²)	Tonttitehokkuusluku (e)	Laskennallinen tai osoitettu kerrosala (m ²)
1-7 (kantatien pohjoispuolella)	T	34,78 ha / 347785 m ²	0,40	139114 m ² +50 m ²
1-8 (kantatien pohjoispuolella)	T	4,80 ha / 47977 m ²	0,40	19190 m ²
1-9 (kantatien pohjoispuolella)	T	2,03 ha / 20313 m ²	0,40	8125 m ²
2-3 (kantatien eteläpuolella)	T	9,94 ha / 99415 m ²	0,70	69590 m ²
1-6 (kantatien pohjoispuolella)	EJ-1/T	7,17 ha / 71715 m ²	0,40	28686 m ²
	LT	4,30 ha / 43032 m ²		
	LR	1,27 ha / 12662 m ²		
	LR-2	0,10 ha / 1032 m ²		
	LR-3	0,23 ha / 2330 m ²		
	EH-1	0,29 ha / 2888 m ²		
	EV	3,83 ha / 38334 m ²		120 m ²
	W	0,13 ha / 1329 m ²		
	Katualueet	1,96 ha / 19619 m ²		
Yhteensä		70,84 ha/708430 m²		264876 m²

Taulukko 1. Asemakaavassa osoitettujen aluevarausten pinta-alat ja kerrosalat.

7.3. Kaavamerkinnot ja -määräykset

Kaavaehdotus perustuu alla kuvatuille kaavamerkinnoille ja -määräyksille.

Pääkäyttötarkoituserkinnot ja -määräykset

T, Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.

Kuvaus: Merkinillä on osoitettu kantatie 69:n pohjois- ja eteläpuolelle voimassa olevassa asemakaavassa osoitettuja laajemmat ja yhtenäisemmät aluevaraukset teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueita varten. Korttelialueisiin on liitetty voimassa olevassa asemakaavassa osoitettuja, osin toteuttamatta jääneitä katualueita tai niiden osia (kantatien eteläpuolella Sinivuorenkadun katualue ja Lehtivehmaan polku, kantatien pohjoispuolella Sirkkaharjuntien katualueen eteläosa), sekä asemakaavoittamatonta aluetta kaava-alueen koillisosalla. Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden pinta-ala on yhteensä 515490 m².

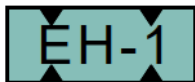
LT, Yleisen tien alue.

Kuvaus: Merkinillä on osoitettu kantatie 69:n edellyttämä aluevaraus. Aluevarauksen määrittely perustuu voimassa olevassa asemakaavassa osoitetulle aluevaraukselle, jota on laajennettu siten, että aluevaraus mahdollistaa kaava-alueen länsiosalle sijoittuvan kantatien alikulun avartamisen, kantatien tasauksen noston, sekä muuttuvien piennarrakenteiden toteuttamisen tiealueella. Yleisen tien alueen pinta-ala on 43032 m².

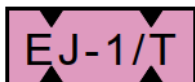
EV, Suojaviheralue.

Kuvaus: Merkinillä on osoitettu kantatie 69:n pohjois- ja eteläpuoliset, tiealuetta vyöhykkeenomaisesti reunustavat suojaviheralueet, sekä kaava-alueen eteläosalle sijoittuva, liito-oravien kulkuyhteyden kannalta tärkeä alue. Kaava-alueen kaakkoisosalle, Pienen Sirkkalammen rantaan rajoittuvalle suojaviheralueelle on osoitettu ohjeellinen huoltoajoyhteys, joka tulee aidata (ajo/h). Ajoyhteys palvelee kantatie 69:n pohjois- ja eteläpuolisten teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden välisiä kuljetustarpeita. Ajojärjestely korvaa toteutuessaan kantatien ylittävän teollisuusraiteen. Suojaviheralueiden pinta-ala on yhteensä 38334 m².

Lemmikkieläinten hautausmaa-alue.

Kuvaus: Merkinillä on osoitettu kaava-alueen koillisosalle, Sirkkaharjuntien katualueen länsipuolelle sijoittuva lemmikkieläinten hautausmaa. Lemmikkieläinten hautausmaa-alueen pinta-ala on 2888 m².

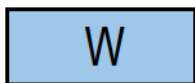

EJ-1/T, Jätteenkäsittelyalue.

Jätteenkäsittelyalue, jota voidaan käyttää maankaatopaikkana, sekä rakennusjätteen välivarastointiin. Jätteenkäsittelytoimintojen päätyttyä alue varataan teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi.

Kuvaus: Merkinillä on osoitettu kaava-alueen koillisosalle, Sirkkaharjuntien katualueen itäpuolelle sijoittuva jätteenkäsittelyalue, jota on hyödynnetty maankaatopaikkana, sekä rakennusjätteen väli-

rastointiin. Jätteenkäsittelytoimintojen päätyttyä alue varataan teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi. Kaavamerkinnällä ja -määräyksellä on varauduttu alueelle sijoittuvien teollisuus- ja varasto-toimintojen mahdolliseen myöhempään laajentamiseen yhtenäisten kaavamääräysten perusteella. Jätteenkäsittelyalueen pinta-ala on 71715 m².

W, Vesialue.

Kuvaus: Merkinnällä on osoitettu kaava-alueen kaakkoisosalle sijoittuva, Pienen Sirkkalammen pohjoisosa aiemmin asemakaavoitetussa laajuudessa. Vesialueen pinta-ala on 1329 m².

LR, Rautatiealue.

Kuvaus: Merkinnällä on osoitettu kaava-alueen eteläosalle sijoittuva teollisuusraiteen edellyttämä aluevaraus. Teollisuusraide ja raidetta varten voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu aluevara-
us ulottuvat lähtötilanteessa Kantatie 69:n pohjoispuoliselle teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle. Tavoitetilassa teollisuusraide päättyy kantatie 69:n eteläpuolelle osoitetun rautatiealueen alueella. Rautatiealueen pinta-ala on 12662 m².

LR-2, Rautatiealue, joka varataan tasoristeyksen poistamisen jälkeen yleisen tien alueeksi. Alueella olevat, rautatiehen liittyvät rakenteet saa poistaa vasta, kun tasoristeyksen korvaava huoltoajoyhteys ja yleisen tien alikulku on hyväksytty ja toteutettu.

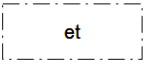
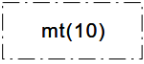
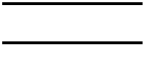
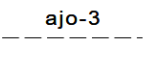
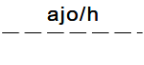
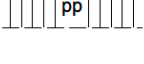
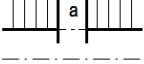
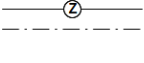
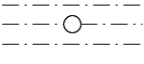
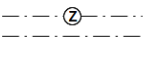
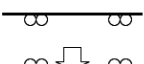
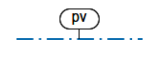
Kuvaus: Merkinnällä on osoitettu kaava-alueen keskiosalle sijoittuva rautatiealueen osa, joka varataan yleisen tien alueeksi kaava-alueelle sijoittuvan tasoristeyksen poistamisen jälkeen. Merkintä mahdollistaa alueen käyttötarkoituksen muuttamisen ilman erillistä asemakaavan muutosta. LR-2-rautatiealueen pinta-ala on 1032 m².

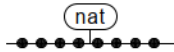

LR-3, Rautatiealue, joka varataan tasoristeyksen poistamisen jälkeen teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi. Alueella olevat, rautatiehen liittyvät rakenteet saa poistaa vasta, kun tasoristeyksen korvaava huoltoajoyhteys ja yleisen tien alikulku on hyväksytty ja toteutettu.

Kuvaus: Merkinnällä on osoitettu kaava-alueen keskiosalle sijoittuva rautatiealueen osa, joka varataan teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi alueelle sijoittuvan tasoristeyksen poistamisen jälkeen. Merkintä mahdollistaa alueen käyttötarkoituksen muuttamisen ilman erillistä asemakaavan muutosta. LR-3-rautatiealueen pinta-ala on 2330 m².

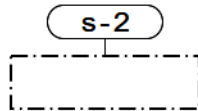
Osa-aluemerkinnät ja -määräykset

	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
	Tontin raja.
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.
SIRKKAHARJUNTIE	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi
e=0.70	Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.
120	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
III	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osa suurimman sallitun kerrosluvun.
	Rakennusala.
	Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia rakennuksia varten osoitettu rakennusala.
	Alueelle saa rakentaa mainosrakenteen, jonka korkeus maanpinnasta saa olla enintään suluissa ilmoitetun metrimäärän suuruinen.
	Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.
	Istutettava alueen osa.
	Katu.
	Ohjeellinen alueen osa, jolle on mahdollista toteuttaa yksi maantien
	Ohjeellinen huoltoajoyhteys. Alue tulee aidata rakenteellisella aidalla.
	Ohjeellinen jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.
	Kadun tai liikennealueen alittava ajoyhteys.
	Ilmajohtoa varten varattu alueen osa.
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.
	Maanalaista sähköjohtoa varten varattu alueen osa.
	Ajoneuvoliittymän likimääräinen sijainti.
	Tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue.

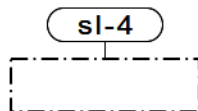
nat, Natura 2000-verkostoon kuuluva alue.

Kuvaus: Natura 2000-verkostoon kuuluva alue (LSL 33 §). Alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää (LSL 34 §). Mikäli alueella tai sen ulkopuolella suoritettava toimenpide saattaa merkittävästi heikentää alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, on toimenpiteestä vastaavan ilmoitettava siitä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (LSL 37 §). Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos toimenpide edellyttää viranomaisen lupaa tai LSL 36 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta. Merkinnällä on osoitettu kaava-alueen kaakkoisosalle vähäiseltä osin ulottuva Natura-alue.

s-2, Alueen osa, jolla liito-oravan liikkumisen kannalta riittävä puusto on säilytettävä.

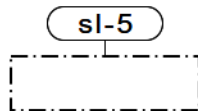
Kuvaus: Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Liito-oravan keskeinen kulkuyhteys. Alueen puusto tulee säilyttää riittävässä määrin, jotta kulkuyhteys säilyy. Merkinnällä on osoitettu osittain kaava-alueen eteläosalle sijoittuva liito-oravien keskeinen kulkuyhteys.

sl-4, Alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin nojalla suojeltava lepakoiden levähdyspaikka.

Kuvaus: Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Lepakoiden levähdyspaikka. Luontodirektiivin liitteessä IV a mainitut eläinlajit ja liitteessä IV b mainitut kasvilajit ovat tiukkaa suojelua edellyttäviä eliölajeja. Suomessa esiintyvistä tiukkaa suojelua edellyttävistä eliölajeista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Kaikki Suomessa esiintyvät lepakot ovat tiukkaa suojelua edellyttäviä lajeja. Tiukkaa suojelua edellyttävään eläinlajiin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää.

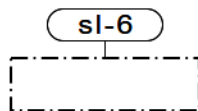
Merkinnällä on osoitettu yksi, kantatie 69:n pohjoispuolisen teollisuus- ja varastorakennusten kortteli-alueen (T) lounaisosalle sijoittuva kohde (käytöstä poistunut rakennus). Mikäli rakennuksessa suunnitellaan heikentäviä tai hävittäviä toimenpiteitä kuten purkamista, tulee mahdollisen luonnonsuojelulain 83 §:n mukaisen poikkeuslupatarpeen ja lupaedellytysten arvioimiseksi olla yhteydessä paikallisen ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikköön.

sl-5, Suojeltava alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin nojalla suojeltava viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka.

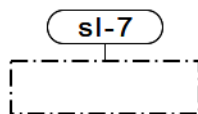
Kuvaus: Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka. Luontodirektiivin liitteessä IV a mainitut eläinlajit ja liitteessä IV b mainitut kasvilajit ovat tiukkaa suojelua edellyttäviä eliölajeja. Suomessa esiintyvistä tiukkaa suojelua edellyttävistä eliölajeista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Viitasammakko on tiukkaa suojelua edellyttävä laji. Tiukkaa suojelua edellyttävään eläinlajiin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää.

Merkinnällä on osoitettu yksi, pienialainen, kaava-alueen pohjoisosalle sijoittuva kohde. Kohdetta ei saa muuttaa viitasammakon lisääntymisen ja levähtämisen kannalta heikommaksi, esimerkiksi kudun kiinnittymisen kannalta oleellista ilmaversoista ja vesikasvillisuutta poistamalla tai sen kasvuedellytyksiä heikentämällä. Suoran muuttamisen lisäksi myöskään veden laatua ei tule lajin kannalta merkittävästi heikentää tai veden määrää merkittävästi muuttaa. Lampareeseen saa jatkossakin johtaa tehdasalueen hulevesiä kuten nykytilanteessa ja se on jopa tärkeää, sillä lampare saa kaiken vetensä juuri tehdasalueen hulevesistä. Lampareeseen johdettavien hulevesien laatu ei saisi merkittävästi heiketä nykytilasta.

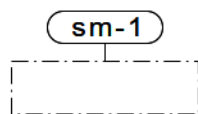
sl-6, Alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain 70 §:n nojalla suojeltava linnustollisesti arvokas luontokohde, pääskyn pesäpaikat.

Kuvaus: Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Linnustollisesti arvokas luontokohde. Terva- ja räystäspääskyn pesäpaikat. Suunniteltaessa purku-, lisärakennus tai korjaustöitä kohdeella tulee huomioida pääskyn pesäpaikkojen luonnonsuojelulain 70 §:n mukainen suoja. Pesille aiheuttavia haittoja estävien ratkaisujen riittävyyden sekä mahdollisen luonnonsuojelulain 83 §:n mukaisen poikkeamislupatarpeen ja lupaedellytysten arvioimiseksi tulee olla yhteydessä paikallisen ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikköön. Mahdolliset rakennus- ja purkutyöt tulee tehdä pääskyn pesimäkauden (toukokuu-heinäkuu) ulkopuolella. Korjaavassa tai korvaavassa rakentamisessa tulee varmistaa, tarvittaessa tekopesin, että pääskylle säilyy pesintämahdollisuudet rakennuksessa tai sen välittömässä läheisyydessä. Merkinnällä on osoitettu kaksi pienialaista, kantatie 69:n pohjoispuolisen teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) keskiosalle, rakennusten yhteyteen sijoittuvaa kohdetta.

sl-7, Alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin nojalla suojeltava kirjoverkkoperhosen lisääntymispaikka.

Kuvaus: Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Kirjoverkkoperhosen lisääntymispaikka. Lisääntymispaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Kohdetta ei saa muuttaa kirjoverkkoperhosen lisääntymisen kannalta heikommaksi, esimerkiksi rakentamalla, tai maanmuokkauksella. Merkinnällä on osoitettu yksi pienialainen, kantatie 69 eteläpuolisen teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) pohjoisosalle sijoittuva kohde.

sm-1, Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolaila (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä toimenpiteistä ja suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon lausunto.

Kuvaus: Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolaila rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä toimenpiteistä ja suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon lausunto. Merkinnällä on osoitettu yksi pienialainen, kantatie 69 eteläpuolisen teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) eteläosalle sijoittuva kohde (hiilimiilu). Kohde on kuvattu yksityiskohtaisemmin kaavaselostuksen liitteenä olevassa arkeologisessa inventoinnissa.

Yleismääräykset

Hulevedet

Tehdasalueella muodostuvat hulevedet tulee kerätä, käsitellä ja johtaa niin, ettei niistä aiheudu alueen rakentamisen ja käytön aikana maaperän, pintavesien tai pohjaveden pilaantumisvaaraa, tai Natura-, s-, ja sl-alueiden luontotyyppien ominaispiirteitä tai erityisarvoja merkittävästi heikentäviä vaikutuksia.

Ajoneuvoliikenteelle tarkoitetuilta piha- ja pysäköintialueilta muodostuvat hulevedet käsitellään öljyn- ja hiekanerotuskaivoissa.

Hulevesisuunnitelma tulee esittää rakennuslupapiirustusten yhteydessä. Hulevesisuunnitelma sekä sammutusjäteveden hallintasuunnitelma tulee esittää ympäristö- ja kemikaaliluvan hakemisen yhteydessä. Kemikaalien ja mahdollisten sammutusvesien käsittely ja keräily on suunniteltava sellaiseksi, että kemikaaleja ei pääse maaperään tai pintaveteen. Sadevesiviemäreiden tulee olla suljettavissa.

Suojaviheralueet tulee säilyttää puustoisena.

Aurinkosähkö

Alueella sallitaan aurinkosähkön hyödyntäminen. Vиноilla katoilla aurinkopaneelien on oltava kattopintaan integroitavaa mallia. Aurinkopaneelien ja niiden kiinnitysosien värin on oltava mahdollisimman lähellä katon väriä. Tasakatoilla kantavat rakenteet on sijoitettava siten, että paneelitelineet voidaan helposti kiinnittää niihin. Aurinkosähkön tuottamiseen liittyviä teknisiä tiloja ei saa sijoittaa vesikaton yläpuolelle. Julkisivuihin kiinnitettävät aurinkopaneelit tulee sovittaa kaupunkikuvaan soveltuvina kokonaisuuksina huomioiden julkisivumateriaalit ja värit. Rakennuksia mahdollisesti varjostavan kasvillisuuden ja muiden rakenteiden sijoittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset aurinkosähkön tuotantoon.

8. KAAVAN VAIKUTUKSET

Kaavahankkeen yhteydessä arvioidaan kaavasuunnitelman toteuttamisen vaikutuksia mm. ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön, luontoon, yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen, teknisen huollon järjestämiseen, liikenteeseen, kaupunkikuvaan, rakennettuun ympäristöön, kulttuuriperintöön ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin.

Kaavan laatija on suorittanut kaavan vaikutusten arvioinnin kaavahankkeen yhteydessä laadittavien selvitysten ja suunnitelmien, sekä muun käytettävissä olevan aineiston perusteella kaavavalmisteluun yhteydessä. Vaikutusten arvioinnin yhteydessä tehdyt keskeiset havainnot käyvät ilmi alla olevista alakohdista.

8.1. Hankkeen aikana tarkastellut vaihtoehdot

Kaavahankkeen aikana laaditaan yksi varsinainen asemakaavasuunnitelma (VE1), jota vertaillaan suhteessa kaava-alueen lähtötilanteeseen (VE0).

Suunnitelmavaihtoehto (VE0)

Vaihtoehdon toteutuessa kaava-alue säilyy kaavoituksellisessa ja maankäytöllisessä mielessä ennallaan. Alueen maankäyttöä ja rakentamista ohjataan kaava-alueen keskeisillä osilla entuudestaan voimassa olevilla asemakaavoilla. Kaava-alueen koillisosa säilyy asemakaavoittamattomana alueena. Kaava-alueelle sijoittuvia toimintoja, aluevarauksia ja maankäyttöä (mm. teollisuus, logistiikka, liikenne, maa-ainesten otto-, käsittely- ja läjitys) ei voida kehittää Valtran ja Äänekosken kaupungin asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Suunnitelmavaihtoehto (VE1)

Vaihtoehdon toteutuessa kaava-alueen asemakaavallinen tilanne muuttuu. Alueen maankäyttöä ja rakentamista ohjataan yhdellä, koko kaava-aluetta koskevalla asemakaavalla, joka mahdollistaa alueelle sijoittuvien toimintojen, aluevarausten (mm. teollisuus, logistiikka, liikenne, yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevat järjestelmät) kehittämisen Valtran ja Äänekosken kaupungin asettamien tavoitteiden mukaisesti.

8.2. Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

Kaavan keskeiset vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön liittyvät ensisijaisesti kaava-alueelle sijoittuvien teollisuus- ja varastotoimintojen laajentamisesta välillisesti aiheutuviin, kaava-alueen liikenneverkkoon kohdistuviin muutoksiin.

Kaavan keskeiset liikenneverkkoon kohdistuvat vaikutukset liittyvät kaava-alueen koillis- ja itä osalle sijoittuvan Sirkkaharjuntien katualueen eteläosan muuttamiseen osaksi teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T) siten, että katualue päättyy em. korttelialueen koilliskulmalle kaavakartassa osoitetulle kääntöpaikalle ja alueelle suunnitellulle portille. Kaavamuutoksen jälkeen Sirkkaharjuntien katualueelta ei ole nykyiseen tapaan asemakaavassa osoitettua, yleisessä käytössä olevaa katuyhteyttä kantatien 69:n alitse Pienen Sirkkalammen rantaan, eikä kantatie 69:n pohjoispuoliselle kevyenliikenteen väylälle (Mikronpolku, pp/h), vaan Sirkkaharjuntien katualueen etelään johtavaa jatketta on tavoitteena hyödyntää kantatien pohjois- ja eteläpuoleisten teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden välisenä kantatien alittavana, vain teollisuuden tavarakuljetuskäytössä olevana ajoyhteytenä, sekä Pienen Sirkkalammen pohjoisrannalla sijaitsevan pumppaamon huoltoliikennöintiin. Pumppaamolle kantatie 69:ltä johtava huoltoliittymä on tarkoitus poistaa kantatien alikulkuun ja huoltoajoyhteyteen liittyvien kehittämistoimenpiteiden toteuttamisen jälkeen.

Kiinteistöä 992-403-12-72 rasittava, pohjois-eteläsuuntainen, Sirkkaharjuntien alkuperäistä linjausta mukaileva, kantatien alikulun kautta kantatien eteläpuoliselle yksityisomistuksessa olevalle kiinteistölle 992-403-12-38 johtava tieoikeus (992-2008-K12) on tarkoitus poistaa kaavan saatua lainvoiman. Kiinteistölle 992-403-12-38 johtaa olemassa oleva korvaava ajoyhteys Korkeakoskentien kautta. Tieoikeuden poistaminen ja ajoyhteyden uudelleenmäärittely edellyttää Maanmittauslaitoksen yksityistietoimistusta tai rasitetoimitusta.

Kaavassa kantatie 69:n pohjoispuolelle osoitettu yhtenäinen suojaviheralue (EV), sekä länsiosasta levennetty kantatie 69:n yleisen tien alue mahdollistavat alueellisen kevyenliikenteen verkoston pitkäjänteisen kehittämisen kantatie 69:n vartta itään Äänekoskentie liittymään seuraten, kuten myös kaava-alueen länsipuolisten, osayleiskaavassa teollisuusalueiksi osoitettujen alueiden ja Kaura-ahon suuntaan niin haluttaessa.

Kantatien alittava ajoyhteys korvaa toteutuessaan kantatien olemassa olevan, voimassa olevassa asemakaavassa osoitetun tasoristeyksen ja teollisuuskäytössä oleva rata-alue typistetään päättymään kantatien eteläpuolella. Puomittoman tasoristeyksen poistaminen ja kantatien alittavan ajoyhteyden kehittäminen mahdollistavat teollisuusalueen tavara- ja huoltoliikenteen eriyttämisen yleisestä liikenneverkosta, mikä parantaa olennaisella tavalla alueen liikenneturvallisuutta, kantatien liikennöitävyyttä ja mahdollistaa julkisen liikenneverkon järjestelyistä riippumattoman liikennöinnin kantatien pohjois- ja eteläpuolisten teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden (T), sekä rautatiealueen (LR) välillä. Kantatien alittavan ajoyhteyden kehittäminen edellyttää kantatien tasauksen nostamista, sekä kantatielle ja alikululle osoitettujen aluevarausten laajentamista kaava-alueen itäosassa. Ajoyhteys on osoitettu kantatien eteläpuolisella suojaviheralueella (EV) ajo/h-kaavamerkintää ja -määräystä käyttäen. Määräyksen perusteella ajoyhteys tulee aidata rakenteellisella aidalla, millä on haluttu varmistaa alueen liikenneturvallisuuden toteutuminen. Edellä viitattu, kantatie 69:n eteläpuolelle osoitettu suojaviheralue (EV) korvaa voimassa olevassa asemakaavassa Pienen Sirkkalammen pohjoispuolelle virkistysaluetta (V), sekä uimaranta-aluetta (VV) varten osoitetut aluevaraukset.

Edellä kuvatuista toimenpiteistä voi aiheutua rakennusaikaista haittaa kaava-aluetta käyttäville ja kaava-alueen ympäristössä asuville ihmiselle mm. maansiirtotöistä aiheutuvan melun, pölyn tai liikenteen väliaikaisreittien tai -järjestelyjen muodossa. Edellä kuvattujen haittojen syntymistä ja suuruutta voidaan hallita hyvällä tiedottamisella ja maarakennustöissä yleisesti käytetyin työmenetelmin.

Asemakaavalla mahdollistettavat, katu-, tie- ja rata-alueisiin kohdistuvat kehittämistoimenpiteet parantavat toteutuessaan olennaisella tavalla kaava-alueen ja sen lähiympäristön liikenneturvallisuutta.

Asemakaavan muutoksella voi olla edellä kuvattujen toiminnallisten vaikutusten lisäksi myös välillisiä myönteisiä vaikutuksia etenkin maanainesteno- ja muokkaus- ja läjitysalueena pitkään palvelle kaava-alueen koillisosan yleisilmeeseen.

8.3. Vaikutukset luontoon

Kaava-alueen luonnonympäristön erityispiirteitä on tarkasteltu yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen liitteeksi laaditussa luontoselvityksessä. Luontoselvityksen keskeiset tulokset on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 3.2. Luonnonympäristö.

Luontoselvitys laadittiin asemakaavatasoisena. Luontoselvitys sisältää maastotöihin perustuvat kasvilisuus- ja luontotyyppiselvityksen, liito-oravaselvityksen, pesimälinnustaselvityksen, viitasammakko- selvityksen, lepakkojen sisätiselvityksen yhdessä rakennuksessa, lepakoiden aktiivi- ja passiividetektoriselvityksen tämän rakennuksen välittömässä lähiympäristössä, korentoselvityksen (koskien luontodirektiivin liitteen IV a lajeja lummelampikorento, sirolampikorento ja täplälampikorento), kangaskeltanosulkasselvityksen ja kirjoverkkoperhosselvityksen. Maastoselvitettävät eliöryhmät ja muut luontoarvot sekä Natura-aluetta koskevan huomioinnin etenemistapa perustuvat ELY-keskuksen kanssa työneuvottelussa 19.12.2023 sovittuihin selvitystarpeisiin. Muiden eliöryhmien ja luontoarvojen osalta selvitys perustuu lähtötiedoiksi koottuun olemassa olevaan tietoon. Lisäksi Natura-aluetta Hietasyrjänpää - Sirkkaharju (FI0900013, SAC) koskien laadittiin luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:n mukaisesti Natura-arvioinnin tarveharkinta erillisraporttina.

Luontoselvityksessä rajattiin 34 huomionarvoista luontokohdetta, joiden sijainti, tyyppi ja luontoarvoluokka on esitetty luontoselvityksen liitteen 1 yhteenvedokartalla. Kohteiden tarkemmat tiedot sekä huomiointisuositukset on esitetty tarkemmin luontoselvityksen lajikohtaisissa luvuissa kohdekohtaisissa kuvauksissa. Lisäksi rajattiin 12 Natura-alueella sijaitsevaa Natura-alueen suojeluperusteluontotyyppin kuviota, jotka vastaavat lähes täysin Metsähallituksen biotooppipaikkatiedoissa olevia Natura-alueen suojeluperusteluontotyyppien rajoja.

Kaava-alueen kaakkoisosassa sijoittuu kantatie 69:n ja teollisuusradan kaakkoispuolisilta osin Sirkkaharjun (09774519) pohjavesialueelle. Alueen toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja valvonnassa tulee huomioida ympäristönsuojelulain (27.6.2014/527) 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto, sekä vuonna 2017 valmistunut Äänekosken pohjavesialueiden suojelusuunnitelma.

Kaava-alueelle sijoittuvat luontokohteet ja eliöstön kannalta erityisen tärkeät osa-alueet on huomioitu kaavakartalla ehdotusvaiheessa osoitetuin aluevarauksin, s-2- (liito-oravan liikkumisen kannalta riittävän puustoisena säilytettävä alue), sl-4 (lepakoiden levähdyspaikka)-, sl-5 (viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka) -, sl-6 (pääskyn pesäpaikat) - ja sl-7 (kirjoverkkoperhosen lisääntymispaikka)-kaavamerkintöjä ja -määräyksiä käyttäen. Edellä viitattujen kaavamääräysten muotoilu on tarkistettu valmisteluvaiheen jälkeen yhteistyössä biologin ja Äänekosken kaupungin kaavoituksen edustajan kanssa. Kaavaehdotuksessa käytetyt kaavamerkinnät ja -määräykset perustuvat Äänekosken kaupungin aiemmin käyttämiin kaavamerkintöihin ja -määräyksiin. Käytetyt kaavamerkinnät ja -määräykset, sekä kaavamerkintöjen kuvaukset on esitetty kaavaselostuksen kohdassa 7.3. Kaavamerkinnät ja -määräykset.

Valkolehdokin kasvupaikkoihin liittyvien kaavamerkintöjen ja -määräyksen tarpeellisuutta tarkasteltiin Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa 23.05.2025 järjestetyn työneuvottelun yhteydessä. Työneuvottelun yhteydessä todettiin, ettei ko. laji (valkolehdokki) ole uhanalainen, eikä sen esiintymistä ole tarpeen osoittaa kaavakartalla. Kaavakarttaa tarkistettiin työneuvottelussa sovitun perusteella valmisteluvaiheen jälkeen. Kaavakartalta poistettiin valkolehdokkia koskevat luo-2-kaavamerkinnot ja -määräykset valmisteluvaiheen jälkeen.

Kaavan luontoon liittyvät vaikutukset ovat edellä viitattujen erityisarvojen osalta välillisiä ja liittyvät kaavamerkinnoihin ja -määräyksiin osoitettujen erityisarvojen tunnistamiseen ja huomioimiseen alueen yksityiskohtaisemman jatkosuunnittelun ja toteutuksen yhteydessä. Suurin osa kaava-alueelle sijoittuvista, luontoon liittyvistä erityisarvoista sijoittuvat sellaisille teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden (T) reuna-alueille, joille ei käytettävissä olevan tiedon perusteella todennäköisesti kohdistu merkittävää rakennuspainetta. Kaava-alueen pohjoisosalle osoitetut teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen keskiosalle sl-6-kaavamerkinnällä osoitetut pienialaiset pääskyjen pesäpaikat voidaan käytettävissä olevan tiedon perusteella huomioida helposti alueelle mahdollisesti kohdistuvien rakennustoimenpiteiden yhteydessä.

Edellä kuvatuin perustein asemakaavan muutoksen suorat ja välilliset vaikutukset edellä kuvattujen, kaavassa osoitettujen, pienialaisten kohteiden olemassaolon tai erityisarvojen säilymisen kannalta, jäävät vähäisiksi mutta kohteiden tunnistamisen vuoksi myönteisiksi.

Kaavan yleismääräyksiin sisällytetyillä hulevesien hallintaan liittyvillä kaavamääräyksillä voidaan arvioida olevan olennaisia myönteisiä vaikutuksia kaava-alueella muodostuvien hulevesien laadullisen ja määrällisen hallinnan, sekä kaava-alueen eteläpuolelle, pieneltä osin myös kaava-alueelle sijoittuvan pohjavesialueen, Natura-alueen, sekä Pienen Sirkkalammen veden suojelun kannalta. Kaavassa asetetut hulevesimääräykset edellyttävät tehdasalueella muodostuvien hulevesien hallittua keräämistä ja johtamista siten, ettei hulevesistä aiheudu alueen rakentamisen tai käytön aikana maaperän, pintavesien tai pohjaveden pilaantumisvaaraa, eikä Natura-, s-, ja sl-alueiden luontotyyppien ominaispiirteitä tai erityisarvoja merkittävästi heikentäviä vaikutuksia. Ajoneuvoliikenteelle tarkoitetuilta piha- ja pysäköintialueilta muodostuvat hulevedet tulee käsitellä öljyn- ja hiekanerotuskaivoissa. Hulevesisuunnitelma tulee esittää rakennuslupapiirustusten yhteydessä. Kemikaalien ja mahdollisten sammutusvesien käsittely ja keräily on suunniteltava sellaiseksi, että kemikaaleja ei pääse maaperään tai pintaveteen. Sadevesiviemäreiden tulee olla suljettavissa.

Kaava-alueella voimassa olevassa asemakaavassa ei osoitettu hulevesien hallintaan liittyviä määräyksiä. Kaavaehdotuksen yleismääräyksiin sisällytetyt hulevesien hallintaan liittyvät määräykset parantavat näin ollen olennaisella tavalla kaava-alueella muodostuvien hulevien hallintaa suhteessa lähtötilanteeseen.

Kaavahankkeen yhteydessä laaditun, kaavaselostuksen liitteenä olevan Natura-arvioinnin tarveharkinnan perusteella kaava-alueen kaakkoisosa sijoittuu noin 1540 m²:n osalta Hietasyrjänpää – Sirkkaharjun Natura-alueelle (FI0900013, SAC). Natura-arvioinnin tarveharkintaraportti päivitettiin kaavaehdotusvaiheessa ottaen huomioon Keski-Suomen ELY-keskuksen kaavaluonnosaineistosta antama lausunto: Kaavaehdotusvaiheessa kaavaa ja sen määräyksiä päivitettiin niin, että luonnosvaiheen Natura-arvioinnin tarveharkintaraportin luvussa 8 mainitut mahdolliset uhkat saatiin poissuljettua ja tarveharkintaraportti päivitettyä niin, että arviointitarpeen tiettyihin lievennystoimiin sidottu ehdollisuus poistettua niin ettei mahdollisia merkittäviä vaikutuksia enää tunnistettu. Natura-arvioinnin tarveharkinnan perusteella kaavamuutoksesta ei arvioida aiheutuvan merkittäviä haitallisia suoria tai epäsuoria vaikutuksia edellä viitatuun Natura-alueen suojeluperusteena oleville luontoarvoille eli suojeluperusteluontotyypeille (vaihtumissuot ja rantasuot, lähteet ja lähdesuot, boreaaliset luonnonmetsät, harjumetsät, puustoiset suot, karut kirkasvetiset järvet, humuspitoiset järvet ja lammet), suojelun perusteena olevalle lajille (liito-orava), eikä myöskään Natura-alueen muille tärkeille lajeille tai Natura-alueen eheyteen. Natura-arvioinnin tarveharkinnan perusteella todetaan, että luonnonsuojelulain 35 § mukaiselle Natura-arvioinnille ei ole tarvetta.

8.4. Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön

Kaavan luo asemakaavalliset edellytykset kaava-alueen tulevalle maankäytölle ja yhdyskuntarakenteelle maakunta-, yleis- ja asemakaavatasoilla asetettujen keskeisten tavoitteiden toteutumiselle ja luontevalle tarkistamiselle. Kaava vahvistaa pitkään teollisuuskäytössä olleen alueen asemaa maakunta-kaavassa osoitettuna monipuolisena teollisuus- ja työpaikka-alueena. Alueen suunnittelussa on kiinnitetty maakuntakaavan määräysten mukaisesti erityistä huomiota liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen ja otettu huomioon valtakunnallisesti merkittävien liikenneverkkojen toimivuuden turvaaminen tarvittavine rinnakkaistie- ja eritasojärjestelyineen.

Kaavassa eri toiminnoille osoitetut aluevaraukset perustuvat alueella voimassa olevassa osayleiskaavan keskeisille maankäytöllisille tavoitteille, osayleiskaavassa osoitettuja aluevarauksia tarpeelliseksi katsotuilta osin tarkentaen. Kaavassa kantatie 69:n pohjoispuolelle osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue (T) ulottuu kaava-alueen itäosalla osayleiskaavassa maa-ainesten säilytystä varten osoitetun jätteenkäsittelyalueen (EJ-1) eteläosalle. Suunnitteluratkaisu on tietoinen ja perustuu Äänekosken kaupungin ja Valtran asettamille maankäytöllisille tavoitteille. Suunnitteluratkaisu luo asemakaavalliset edellytykset kantatien pohjois- ja eteläpuolelle sijoittuvien teollisten toimintojen, sekä niihin liittymiseen liittyvien liikennejärjestelyjen pitkäjänteiselle kehittämiselle ja laajentamiselle.

Kaava-alueen koillis- ja itäosien osalta (mm. kiinteistö 12-194, lemmikkieläinten hautausmaa-alue, Sirkkaharjuntien katualue, jätteenkäsittelyalue, teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen itäosa) kyse on alueen ensimmäisestä asemakaavasta.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen laajentamisen vuoksi Sirkkaharjuntien jatkeelle ei asemakaavassa voida osoittaa osayleiskaavan tapaan yhtenäistä, kantatie 69:n varteen sijoittuvalle Mikronpolulle ulottuvaa, yleisessä käytössä olevaa kevyenliikenteen yhteyttä. Suunnitteluratkaisu on tietoinen, eikä se estä kiinteistönomistajaa kehittämästä kiinteistön sisäisiä kevyen liikenteen yhteyksiä osayleiskaavassa asetettuihin tavoitteisiin tukeutuen, kiinteistön sisäisten järjestelyjen niin mahdollistaessa. Kyseistä kevyenliikenteen yhteyttä ei ole toteutettu aiemmin asemakaavoitetulla Sirkkaharjuntien katualueella ajoradasta eriytyin jalkakäytävä- tai kevyenliikenteenväyläjärjestelyin, vaan alueella liikennöinti tapahtuu samalla ajoradalla alueen raskaan liikenteen kanssa. Kaava-alueelle sijoittuva kevyen liikenteen väyläverkosto päättyy kantatien ja Valmetinkadun liittymän alueelle, kaava-alueen keskiosalle, minkä perusteella kaava-alueelle aiemmin toteutettu kevyen liikenteen verkosto palvelee käytännössä lähinnä kaava-alueella töissä käyviä ihmisiä ja Suolahden suunnasta Äänekoskentien kautta tapahtuvaa liikennöintiä. Näin ollen kaavan tosiasialliset vaikutukset kaava-alueen kevyen liikenteen yhteyksien hyödynnettävyyteen jäävät todennäköisesti vähäisiksi.

Kaavassa on varauduttu aluevarauksellisessa mielessä kaava-aluetta laajempaa aluetta paremmin palvelevan kevyen liikenteen yhteyden kehittämiseen ja toteuttamiseen kaava-alueen itäpuolelle sijoittuvan Äänekoskentien ja kantatie 69:n nelihaaraliittymän kautta, kantatien pohjoispuolelle osoitettua yhtenäistä suojaviheraluetta (EV) ja itäosastaan levennettyä yleisen tien aluetta hyödyntäen. Seudullisen, nykyistä toimivamman ja turvallisemman kevyen ja julkisen liikenteen verkoston kehittämiseksi avautuu niin haluttaessa mahdollisuus kantatien tasauksen mahdollisen noston ja muiden kehittämistoimenpiteiden yhteydessä.

Kaavassa on luotu asemakaavalliset edellytykset maa-ainesten otto-, käsittely- ja läjityskäytössä pitkään olleen kaava-alueen koillisosan kehittämiseksi teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi maa-ainesten käsittelyyn liittyvien toimintojen mahdollisesti päättyessä EJ-1/T-kaavamerkintää ja -määräystä käyttäen. Kaava-alueen koillisosan kehittyminen teollisuuskäyttöön eheyttäisi alueen yhdyskuntarakennetta ja selkeyttäisi alueen maankäytöllisiä tavoitteita.

8.5. Vaikutukset yhdyskunta- ja energiatalouteen

Olemassa olevan teollisuusalueen laajentaminen, alueelle aiemmin laaditun osayleiskaavan keskeisten maankäytöllisten tavoitteiden mukaisesti luo asemakaavalliset edellytykset yhdyskuntarakenteen eheyttämiseksi, sekä aiemmin käyttöön otettujen aluevarausten ja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien verkostojen ja järjestelmien nykyistä tehokkaammalle käytölle ja pitkäjänteiselle kehittämiselle, yhdyskunta- ja energiataloudellisessa mielessä tarkoituksenmukaisella tavalla. Edellä kuvattujen näkökulmien ohella kaavalla mahdollistettavalla maankäytön tehostamisella ja kaava-alueelle sijoittuvien teollisuus- ja työpaikkatoimintojen kehittämisellä voi olla merkittäviä myönteisiä, suoria ja välillisiä yhdyskuntataloudellisia vaikutuksia mm. lisääntyvien maankäyttömaksu-, vero- ja vuokratulojen, erilaisten palvelujen kysynnän kasvun, sekä seudullisen työpaikkatarjonnan muodossa. Kaavalla on olennaisia välillisiä yhdyskuntataloudellisia vaikutuksia kaava-alueen katu- ja tiealueisiin kohdistuviin kehittämistoimenpiteisiin liittyen. Katu-, tie- ja rata-alueisiin kohdistuvien kehittämistoimenpiteiden luvittamisesta, rahoituksesta ja toteuttamisesta ei päätetä kaavahankkeen puitteissa.

Kaava-alueelle sijoittuvien yleisten alueiden alustavia kehittämiskustannuksia on tarkasteltu kaava-selostuksen liitteeksi ehdotusvaiheessa laaditussa raportissa (Yleisten alueiden alustava kustannusarvio-raportti, Sweco Finland Oy, 01.10.2025). Raportissa esitetyt kustannusarviot ovat karkeita ja vastaavat aiemmin laadittujen suunnitelmien tarkkuustasoa. Kustannusarvioita voidaan käyttää alueen asemakaavoituksen, sekä yksityiskohtaisemman jatkosuunnittelun ja päätöksenteon tukena. Raportin perusteella junaradan rakennusosien kustannukset ovat noin 300.000 €, kaava-alueen katualueiden rakennusosien kustannukset noin 730.000 €, jalankulun ja pyöräliikenteen väylien rakennusosien kustannukset noin 580.000 € ja kantatien tasauksen noston ja nykyisen alikulun kehittämisen rakennusosien kustannukset noin 1.190.000 €. Edellä viitattuihin rakennusosiin liittyvien hanketehtävien kustannuksiksi on arvioitu yhteensä noin 1.300.000 €, mistä työmaatehtävien osuus on noin 560.000 € (20 %) ja tilaajatehtävien osuus noin 702.800 € (25,1 %). Liikennesuunnittelijan arvion perusteella toteutettavuuden kannalta järkevimpien kehittämisvaihtoehtojen perusteella kehittämiskustannukset ovat yhteensä noin 4.500.000 €, mihin ei sisälly Valtran nykyisten kantatien liittymien porrastus (kaksi uutta tulppaliittymää), joiden lisäkustannukseksi on arvioitu noin 200.000 €. Kustannusarvio perustuu tarkasteluhetkellä julkisista lähteistä käytettävissä olleeseen tietoon, jonka perusteella alueen maaperä on melko kallioista. Maaperäolosuhteisiin liittyvien lähtötietojä tulee tarkentaa alueen yksityiskohtaisemman jatkosuunnittelun yhteydessä, koska niillä voi olla merkittäviä vaikutuksia kustannuksiin.

8.6. Vaikutukset teknisen huollon järjestämiseen ja liikenteeseen

Asemakaavan vaikutukset teknisen huollon järjestämiseen jäävät käytettävissä olevan tiedon perusteella suhteellisen vähäisiksi. Kaavassa osoitetut katu-, tie- ja rata-alueet noudattavat aiemmin käytössä olleiden aluevarausten mukaisia linjauksia. Katu-, tie- ja rata-alueiden aluevarauksia ja mm. liittymiin liittyviä järjestelyjä on tarkistettu tarvittavilta osin. Tarkistukset koskevat mm. Sirkkaharjuntien ja Valmetinkadun katualueiden ja kantatie 69:n tiealueen rajauksia, sekä liittymä- ja alikulkujärjestelyjä. Edellä kuvatuilla tarkistuksilla voi olla välillisiä vaikutuksia kaava-alueelle sijoittuvien yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien verkostojen tai toimintojen sijoitteluun.

Pienen Sirkkalammen pohjoisrannalle sijoittuvalle pumppaamolle on osoitettu kaavassa erillinen rakennusala alueelle voimassa olevan asemakaavan tapaan. Pumppaamon huoltoliikennettä varten kantatielle osoitettu ajoneuvoliittymä voidaan poistaa kantatien tasoristeyksen poistamisen, kantatien tasauksen noston ja kaava-alueen huoltoliikenteen kehittämistoimenpiteiden jälkeen. Pumppaamon huoltoliikenne tapahtuu edellä kuvattujen kehittämistoimenpiteiden toteutumisen jälkeen teollisuus- ja kortteli-alueille johtavan ohjeellisen huoltoajoyhteyden (ajo/h) kautta.

Kaava-alueelle ei ole osoitettu alueella voimassa olevassa, eikä nyt laadittavassa asemakaavassa asemakaavallisia johtorasitteita. Nyt laadittavassa asemakaavassa on osoitettu asemakaavallinen johtorasite Sirkkaharjuntien päätteeltä etelään. Johtorasitteen varteen on osoitettu lisäksi kaksi pienialaista rakennusala yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia rakennuksia varten (et). Vaikutukset liikenteeseen

Kaavahankkeen yhteydessä on kiinnitetty erityistä huomiota kaava-alueen liikenneverkon toimivuudelliseen ja liikenneturvallisuudelliseen tarkasteluun, sekä niiden kehittämistoimenpiteiden määrittelyyn, jotka tukevat asemakaavan muutokselle asetettujen maankäytönsuunnittelullisten tavoitteiden toteutusta alueen liikenneturvallisuutta ja liikenteen sujuvuutta edistäen. Kaava-alueen liikenneverkon kehittämistarpeita ja -mahdollisuuksia on tarkasteltu kaavaselostuksen liitteeksi laaditussa liikenneselvityksessä.

Liikenneselvityksessä on esitetty yksityiskohtaisine tarkasteluineen ja perusteluineen seuraavia kehittämistoimenpiteitä:

- Kahden uuden porrastetun liittymän toteuttaminen kantatie 69:ltä pohjois- ja eteläpuolisille teollisuus- ja varistorakennusten kortteli-alueille.
- Kantatie 69:n ja Valmetinkadun olemassa olevan nelihaaraliittymän parantaminen porrastuksella.
- Kantatie 69:n tasoristeyksen poistamisen mahdollistavan traktoreiden siirtoreitin toteuttaminen.
- Äänekoskentien-Sirkkaharjuntien liittymän siirto ja geometrian parantaminen. Sirkkaharjuntien katualueen leventäminen.
- Sirkkaharjuntien kautta Äänekoskentieltä kantatie 69:lle johtavan jalankulun ja pyöräliikenteen yhteyden korvaaminen Äänekoskentien ja kantatie 69:n varteen toteutettavalla jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydellä.

Edellä viitattut kehittämistoimenpiteet on huomioitu kaavavalmistelussa ja asemakaavan muutoksella luodaan asemakaavalliset edellytykset edellä viitattujen kehittämistoimenpiteiden toteuttamiselle niin haluttaessa. Kantatien aluevaraus on määritelty kaavahankkeen aikana mallintaen. Aluevarauksessa

on huomioitu liikennejärjestelyjen pitkän aikavälin kehittämistarpeet ja -edellytykset. Kaavaselostuksen liitteenä olevaa liikenneselvitystä täydennettiin valmisteluvaiheen jälkeen liittymien toimivuustarkastelulla. Liikenneselvityksen perusteella kaava-alueelle kaavaehdotuksessa osoitetut liikennejärjestelyt välittävät ennustetut liikennemäärät ja palvelutaso on keskimäärin erittäin hyvä. Liittymät kestävät liikennemäärien reipasta kasvua. Mikäli työmatkaliikenne on hyvin vahvasti keskittynyt tiettyihin ajankohtiin, voi työmatkaliikennettä keräävän uuden liittymän palvelutaso laskea hetkellisesti ja autoliikenne joutua.

Kaava-alueen länsiosalle osoitetut, kantatien porrastetut uudet katuliittymät luovat asemakaavoitukselliset edellytykset kaava-alueelle sijoittuvien teollisuus- ja varastotoimintojen pitkäjänteiselle kehittämiselle. Liittymät luovat edellytykset myös kaava-aluetta laajemman alueen maankäytön kehittämiseksi alueella voimassa olevan osayleiskaavan tavoitteiden mukaisesti. Kaava-alueelle ja sen läheisyyteen liittyvien maankäyttöisten intressien ohella uudet katuliittymät mahdollistavat tavara- ja henkilöliikenteen aiempaa paremman eritettävyyden, sekä sen, että pelastuslaitoksella on liittymien toteuttamisen jälkeen vähintään kaksi selkeää vaihtoehtoista hyökkäyssuuntaa teollisuus- ja varastoalueille kantatien molemmilla puolin. Porrastettujen uusien katuliittymien toteutustapaan liittyvät ratkaisut on kuvattu perusteluineen yksityiskohtaisemmin kaavaselostuksen liitteenä olevassa liikenneselvityksessä. Selvityksen perusteella kaavavalmistelussa huomioitujen kantatien uudet katuliittymäjärjestelyt ovat toimivia, täyttävät suunnitteluohjeiden mitoitus- ja etäisyysvaatimukset ja vaatisivat tutkituista vaihtoehdoista pienimmät maaleikkaukset.

Kaavan liikenneverkkoon kohdistuvat vaikutukset liittyvät edellä kuvattujen kehittämistoimenpiteiden ohella kaava-alueen koillisosalla aiemmin asemakaavoitetun Sirkkaharjuntien katualueen eteläosan liittämiseen osaksi itään päin laajentuvaa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T). Sirkkaharjuntien katualue päättyy kaavamuutoksen jälkeen em. teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen koilliskulmalle. Katualueen pohjoisosan aluevarauksessa on huomioitu kevyen liikenteen väylän, lemmikkieläinten hautausmaan käyttäjiä palvelevan pysäköinnin ja katualueen päätteelle sijoittuvan kääntöpaikan aluevaraukselliset tarpeet.

Kaavamuutoksen jälkeen Sirkkaharjuntien kautta ei ole nykyiseen tapaan asemakaavassa osoitettua, yleisessä käytössä olevaa katuyhteyttä kantatien 69:n alitse Pienen Sirkkalammen rantaan, eikä kantatie 69:n pohjoispuoliselle kevyenliikenteen väylälle (Mikronpolku).

Kaavamuutoksella mahdollistetaan edellä viitatus, kantatie 69:n alikulun ja ajoyhteyden kehittäminen siten, kantatien pohjoispuoliselta teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelta on yhtenäinen turvallinen, aidattu ajoyhteys kantatien eteläpuoleiselle teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle, sekä rautatiealueelle (LR). Kantatien alittavan ajoyhteyden kehittäminen edellyttää kantatien tasauksen nostamista, sekä kantatielle ja alikululle osoitettujen aluevarausten laajentamista kaava-alueen itäosassa. Edellä viitatus kehittämistarpeet on huomioitu kaava kaavavalmistelussa.

Ajoyhteys on osoitettu kantatien eteläpuoleiselle suojaviheralueelle (EV) ohjeellista aluevarausmerkintää (ajo/h) käyttäen, traktoreiden kuljetuksen ja muun tavaraliikenteen edellyttämällä mitoituksella. Ajoyhteys tulee aidata rakenteellisella aidalla. Ajoyhteyden kautta on jatkossa tarkoitus hoitaa myös Pienen Sirkkalammen pohjoisrannalle sijoittuvan pumppaamon huoltoliikenne. Kaavassa osoitettu ajoyhteys mahdollistaa kantatie 69:lle osoitetun puomittoman tasoristeyksen (rata päätetään kantatien eteläpuolelle), sekä pumppaamon huoltoliikennettä varten kantatielle osoitetun ajoneuvoliittymän poistamisen.

Kiinteistöä 992-403-12-72 rasittava, pohjois-eteläsuuntainen, Sirkkaharjuntien alkuperäistä linjausta mukaileva, kantatien alikulun kautta kantatien eteläpuoleiselle yksityisomistuksessa olevalle kiinteistölle 992-403-12-38 johtava tieoikeus (992-2008-K12) on tarkoitus poistaa kaavan saatua lainvoiman. Kiinteistölle 992-403-12-38 johtaa olemassa oleva korvaava ajoyhteys Korkeakoskentien kautta. Tieoikeuden poistaminen ja ajoyhteyden uudelleenmäärittely edellyttää Maanmittauslaitoksen yksityistietoimistusta tai rasitetoimitusta.

Kantatie 69:n levennetty aluevaraus ja yleisen tien alueen (LT) pohjoispuolelle osoitettu suojaviheralue (EV) mahdollistavat seudullisen kevyenliikenteen verkoston pitkäjänteisen kehittämisen Äänekosken tieltä länteen Kaura-ahon suuntaan, kantatie 69:n pohjoisreunaa seuraten niin haluttaessa. Kaavaselostuksen liitteenä olevan liikenneselvityksen perusteella Äänekosken kaupunki on lausunut priorisoinnissaan tärkeimmäksi jkpp-väyläkohteeksi Välin Kaura-Aho-Valtra.

Edellä kuvatuista toimenpiteistä voi aiheutua rakennusaikaista haittaa kaava-aluetta käyttäville ja kaava-alueen ympäristössä asuville ihmiselle mm. maansiirtotöistä aiheutuvan melun, pölyn tai liikenteen väliaikaisreititysten tai -järjestelyjen muodossa. Edellä kuvattujen haittojen syntymistä ja suuruutta voidaan hallita hyvällä tiedottamisella ja yleisesti käytössä olevin työmenetelmin.

Asemakaavalla mahdollistettavat, katu-, tie- ja rata-alueisiin, sekä alikulku- ja ajojärjestelyihin kohdistuvat kehittämistoimenpiteet parantavat toteutuessaan olennaisella tavalla kaava-alueen ja sen lähiympäristön liikenneturvallisuutta.

8.7. Vaikutukset kaupunkikuvaan ja rakennettuun ympäristöön

Kaavan vaikutukset kaupunkikuvaan ja rakennettuun ympäristöön ovat välillisiä ja liittyvät pääasiallisesti kaavalla mahdollistettavaan, olemassa olevien teollisuusalueiden laajentamiseen ja täydennysrakentamiseen, sekä fyysisessä liikenneympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Edellä viitatu muutokset kohdistuvat suurelta osin jo aiemmin käyttöön otetuille, suhteellisen suojaisille alueille, minkä perusteella kaavan kaupunkikuvallisten vaikutusten voidaan arvioida jäävän suhteellisen vähäisiksi. Kaavalla mahdollistettava täydennys- ja uudisrakentaminen, sekä kaava-alueen liikenneverkkoon kohdistuvilla kehittämistoimenpiteillä voidaan arvioida olevan myönteinen välillinen vaikutus kaava-alueen kaupunkikuvaan ja rakennettuun ympäristöön.

8.8. Vaikutukset kulttuuriperintöön

Kaava-alueelle tai sen lähiympäristöön ei sijoitu ennen kaavahankkeen vireille tuloa tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä tai kulttuuriperintökohteita. Kaavahankkeen ehdotusvaiheessa laadittiin koko kaava-alueen koskeva arkeologinen inventointi Keski-Suomen museon valmisteluvaiheessa antaman lausunnon perusteella. Arkeologisen inventoinnin laati Heilu Oy:n arkeologi Kalle Luoto. Arkeologiseen inventointiin liittyvät maastotyöt tehtiin 21.-22.05.2025. Inventointiin liittyvä raportti laadittiin myöhemmin kesällä. Kaava-alueelta paikannettiin yksi kaava-alueen lounaisosalle sijoittuva hiilimiilukohde. Kohde on huomioitu kaavan valmistelussa ja osoitettu kaavaehdotuksessa sm-1-osa-aluemerkintää käyttäen. Kaavamerkintään liittyvän kaavamääräyksen perusteella kyse on alueen osasta, jolla sijaitsee muinaismuistolaita rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Arkeologinen inventointi on lisätty kaavaselostuksen liitteeksi kaavahankkeen ehdotusvaiheessa. Kaava-alueen inventointi, inventoinnin yhteydessä havaittu kulttuuriperintökohde ja kohteen huomioiminen kaavavalmistelussa lisäävät tietämystä paikalliseen kulttuuriperintöön liittyen ja mahdollistavat kohteen huomioimisen kaava-alueen maankäyttöä kehitettäessä. Kaavan vaikutukset kulttuuriperintöön ovat edellä kuvatuin perustein myönteiset, mutta jäävät kohteen luonteesta johtuen suhteellisen vähäisiksi.

8.9. Vaikutukset elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin

Kaavalla luodaan asemakaavalliset edellytykset kaava-alueelle sijoittuvien teollisten toimintojen olennaiselle laajentamiselle ja kehittämiselle, minkä perusteella kaavalla voi olla merkittäviä myönteisiä suoria ja välillisiä vaikutuksia paikallisen ja seudullisen elinkeinoelämän toimintaedellytysten kannalta. Teollisuuteen sidottujen investointien elinkaari on tyypillisesti pitkä, minkä perusteella kaava-alueelle sijoittuvien teollisten toimintojen laajeneminen voi synnyttää myös muiden paikallisten ja seudullisten palveluiden, sekä erityisosaamisen kysynnän kasvua. Kaava-alueen maankäytön, teollisten toimintojen ja liikennejärjestelyjen kehittyminen luo välillisesti edellytykset ja luontevan paineen myös kaava-alueen ympäröivien, osayleiskaavassa teollisuuskäyttöön osoitettujen, suhteellisen laajojen alueiden maankäytön kehittämiselle kiinteistönomistajien niin halutessa. Vihreän siirtymän vuoksi teollisten toimintojen kehittyminen tarjoaa tyypillisesti myös merkittäviä välillisiä elinkeinoelämän kehittämismahdollisuuksia energialiiketoimintaan liittyen. Edellä kuvattujen näkökulmien perusteella kaavalla voidaan katsoa kokonaisuudessaan olevan merkittäviä myönteisiä suoria ja välillisiä vaikutuksia elinkeinoelämän toimintaedellytysten kannalta.

8.10. Kaavan vaikutukset ilmastoon

Kaavan vaikutuksia ilmastoon on tarkasteltu Pirkanmaan ELY-keskuksen julkaisemaa KILVA-työkalua käyttäen. Työkalu perustuu kaavahankkeen ilmastovaikutusten, sekä vahvuuksien ja heikkouksien laadulliseen tarkasteluun. Työkalun ja kaavahankkeeseen liittyen syötettyjen lähtötietojen perusteella suunnitelma täydentää tai kehittää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta ja hankkeen sijainti mahdollistaa hankkeen toteuttamisen ilmastokestävästä. Työkalun ja syötettyjen lähtötietojen perusteella laaditun asemakaavan muutoksen vahvuuksia ovat:

- A. Olemassa olevan hyödyntäminen ja uuden toteuttaminen resurssiviisaasti
- B. Alueen haavoittuvien arvojen ja toimintojen tunnistaminen

Työkalun ja syötettyjen lähtötietojen perusteella laaditun asemakaavan muutoksen heikkouksia ovat:

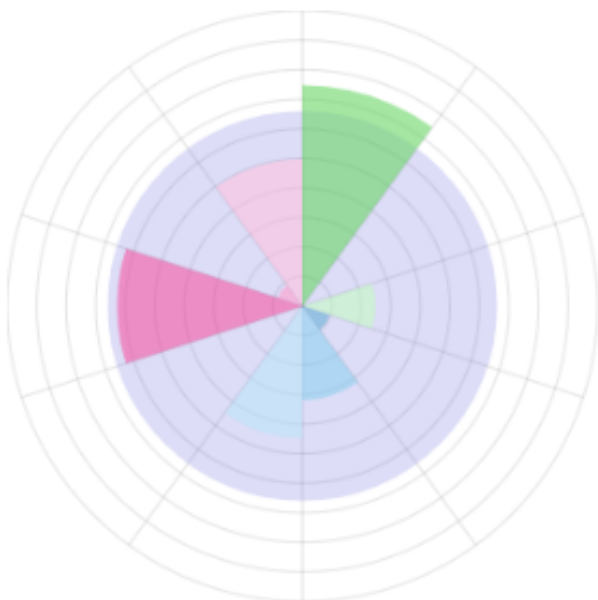
- B. Metsien hiilinielujen ja hiilivarastojen turvaaminen ja lisääminen
- C. Hiilen säilyminen tulevassa rakenteessa
- A. Liikkumisen tarpeen vähentäminen
- B. Kulkumuotojakauman painottuminen kestäväksi
- A. Alueen uusiutuvan energian tuotantopotentiaalin selvittäminen
- C. Alueen energiatehokkuuden huomioiminen

Työkalun ja syötettyjen lähtötietojen perusteella laaditun asemakaavan muutoksen ilmastokestävyys painottuu seuraaviin teemoihin:

- I Luonnonvarojen käytön minimointi
- II Kestävän elämäntavan mahdollistaminen
- III Kulutuksen päästöjen minimointi
- IV. Ilmastomuutoksen aiheuttamiin riskeihin varautuminen

Kaavasi ilmastokestävyyden painottuminen

- I Luonnonvarojen käytön minimointi
- II Kestävän elämäntavan mahdollistaminen
- III Kulutuksen päästöjen minimointi
- IV. Ilmastomuutoksen aiheuttamiin riskeihin varautuminen

Kuva 10. Ote KILVA-työkalun kotisivuilta.

Linkki Pirkanmaan ELY-keskuksen julkaiseman KILVA-työkalun kotisivuille:
www.ymparisto.fi/KILVA

9. TAVOITEAIKATAULU

Kaavahanke on tavoitteena läpiviedä seuraavan tavoiteaikataulun puitteissa:

- Esisuunnitteluvaihe, 12/2023-05/2024
- Aloitusvaihe (vireilletulo, osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville), 06-07/2024
- Valmisteluvaihe (kaavaluonnoksen nähtäville asettaminen, lausuntopyyntö), 09-12/2024
- Ehdotusvaihe (kaavaehdotuksen nähtäville asettaminen, lausuntopyyntö), 01/2025 – 01/2026
- Hyväksymisvaihe, 02/2026

10. YHTEYSTIEDOT

Äänekosken kaupunki / Kaavoitus

Hallintokatu 4
44100 ÄÄNEKOSKI

Kaavoituspäälikkö Nina Marjoniemi p. 040 717 7479, etunimi.sukunimi@aanekoski.fi
Kaavasuunnittelija Carita Kosonen p. 0400 115 241, etunimi.sukunimi@aanekoski.fi

Kaavan laatija (konsultti)

Sweco Finland Oy, maankäyttö
Arkkitehti, FISE-530, Timo Rysä, p. 040 593 9917, etunimi.sukunimi@sweco.fi
Maanmittausinsinööri, Miska Muikkula, etunimi.sukunimi@sweco.fi

11. LIITTEET

Kaavaselostuksen liitteenä ovat seuraavat asiakirjat:

- Liite 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Liite 2 Asemakaavan seurantalomake
- Liite 3 Luontoselvitys, Sweco Finland Oy, 07.10.2024
- Liite 4 Natura-arvioinnin tarveharkinta, Sweco Finland Oy, 14.11.2024, 11.11.2025
- Liite 5 Liikenneselvitys, Sweco Finland Oy, 17.10.2025
- Liite 6 Yleisten alueiden alustava kustannusarvio-raportti, Sweco Finland Oy, 01.10.2025
- Liite 7 Hulevesiselvitys, Sweco Finland Oy, 14.10.2024
- Liite 8 Arkeologinen inventointi, Heilu Oy, 13.08.2025
- Liite 9 Luonnosvaiheen vastineraportti, Sweco Finland Oy, 01.12.2025